

Debesuota, tvanku.
Saulė teka 6:15, leidžiasi 7:28.

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LV

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Penktadienis, Rugpjūčio-August 31 d., 1973 m.

Kaina 15c

206

TEISMAS KĖSINASI I PREZIDENTO TEISES

JAKIRAS IR KRASINAS KALTINAMI POGRINDŽIO KRONIKOS LEIDIMU

MASKVA. — Sovietų disidentų teisme iškilo slapto "Dabartinių įvykių kronikos" vardas. Prie teismo salės sovietų spaudos pareigūnas Nikolai Chudin pareiškė užsienio korespondentams, kad "yra puikiai žinoma, jog Jakiras ir Krasinas buvo kronikos autoriai ir platintojai". Liudininkas teisme pareiškė matęs Jakiro bute tos kronikos užsienio laidas. Kita liudininkė, mokytoja Liudmila Dokučajeva pareiškė, kad Krasino žmona jos prašiusi pasaugoti didelę sumą pinigų, kurią jos vyras ir Jakiras gavę iš Europa Civilta organizacijos Romoje. Tass pareiškė, kad ta organizacija susirišusi su rusų emigrantų NTS organizacija V. Volkietijoje.

Dar neišku, ar tikrai Jakiras su Krasinu buvo Dabartinių įvykių kronikos leidėjai, tačiau faktas, kad ta kronika paskutinį kartą pasirodė 1972 m. spalio mėn. Jakiras buvo suimtas tų pačių metų birželio mėn., o Krasinas — rugsėjo mėn.

Suimtųjų draugai prisimena Jakiro pareiškimą dar prieš suėmimą. Jis pasakė prisipažinęs, ko tik sovietų tardytojai reikalautų, nes jis negalys pernešti fizinės kancijos. Jis jau yra buvęs Stalino vergų stovyklose ir nuo tų laikų likęs neatsparus mušimams. "Jūs žinokite, kad tai ne tikrasis aš kalbėsiu, kai klausysitės mano prisipažinimų", pasakė Jakiras. Jo draugai tvirtina, kad tardytojai išgavo iš Jakiro prisipažinimą už degtinę. Jį įpratino kasdien geriti, o vėliau duodavę degtinės tik tuo atveju, kai Jakiras kooperuodavo su tardytojais.

Jakiro teisme iškilo ir mokslininko Sacharovo pavardė. Jis susitikdavo su Jakiru išstremiamų iš Sovietų Sąjungos užsienio korespondentų išleistuvėse.

Stebėtojai šioje byloje, bei sugriežtintoje valdžios akcijoje prieš rašytoją Solženiciną ir prieš Sacharovą žūrui naują režimo kampaniją prieš valdžios kritikus. Ideologinė kova sustiprinta, Kremliaus vadai nesirodo keisti savo linijos, nors Europos Saugumo konferencijoje Vakarų ministrai ir kalbėjo apie žmonių judėjimo palengvinimą ir laisvesnį idėjų keliavimą per Europos sienas.

Fisheris laimėjo bylą Kroatijoje

ZAGREBAS. — Aukščiausias Kroatijos teismas nusprendė, kad Zagrebe leidžiamas žurnalas "Plavi Vjesnik" privalo suimti pasaulio šachmatų čempionui, amerikiečiui Bobby Fisherui 5,000 dinarų, apie 360 dol. Žurnalas spausdino seriją straipsnių, pavadintų "Mano gyvenimas". Straipsniai buvo pasirašyti Fisherio pavarde, nors vėliau paaiškėjo, kad jis tų straipsnių nerašė, rašė jugoslavas Dimitrije Bijelica. Fisheris kažkaip sužinojo apie tuos straipsnius ir padavė žurnalą į teismą.

Ceausescu Kuboje

HAVANA. — Kubos premjeras Fidel Castro ir partijos bei vyriausybės žmonės iškilmingai pasitikė svečią iš Rumunijos — prezidentą Nicolae Ceausescu ir jo žmoną. Ceausescu smarkiai pavelavo atskristi į Kubą, nes jo sovietų gamybos lėktuvas sugedo ir jį teko taisyti Gahder aerodrome, Newfoundlandė.

IŠ VISO PASAULIO

MANILA. — Prezidentas Marcos pakvietė Filipinus sovietų naftos pramonės specialistus, kurie su kitų valstybių specialistais ieškos Filipinuose naftos šaltinių. Filipinai su sovietais neturi diplomatinių ryšių, tačiau linę prekiauti.

DETROITAS. — Didelis karštis antradienį sustabdė darbus Detroito Chryslerio įmonėse. Warren ir Dearborne darbininkai atsakė dirbti ir visi buvo paleisti namo. Panašiai įvyko ir Chryslerio fabrike Windsorė, Ont.

VARŠUVA. — JAV sveikatos, švietimo ir šalpos sekretorius Caspar Weinberger lankosi Lenkijoje, kur apžiūrėja klinikas ir medicinos mokyklas. Manoma, kad jis susitiks su komunistų partijos vadu Edwardu Giereku.

PHILADELPHIA. — Policija surado ir sugražino savininkams pavogtą automobilį. Savininkai labai nužugiavo, nes vagis įtaisė automobilijje radiją, uždėjo ant sėdynių naujus apmušalus ir uždėjo dvi naujas padangas.

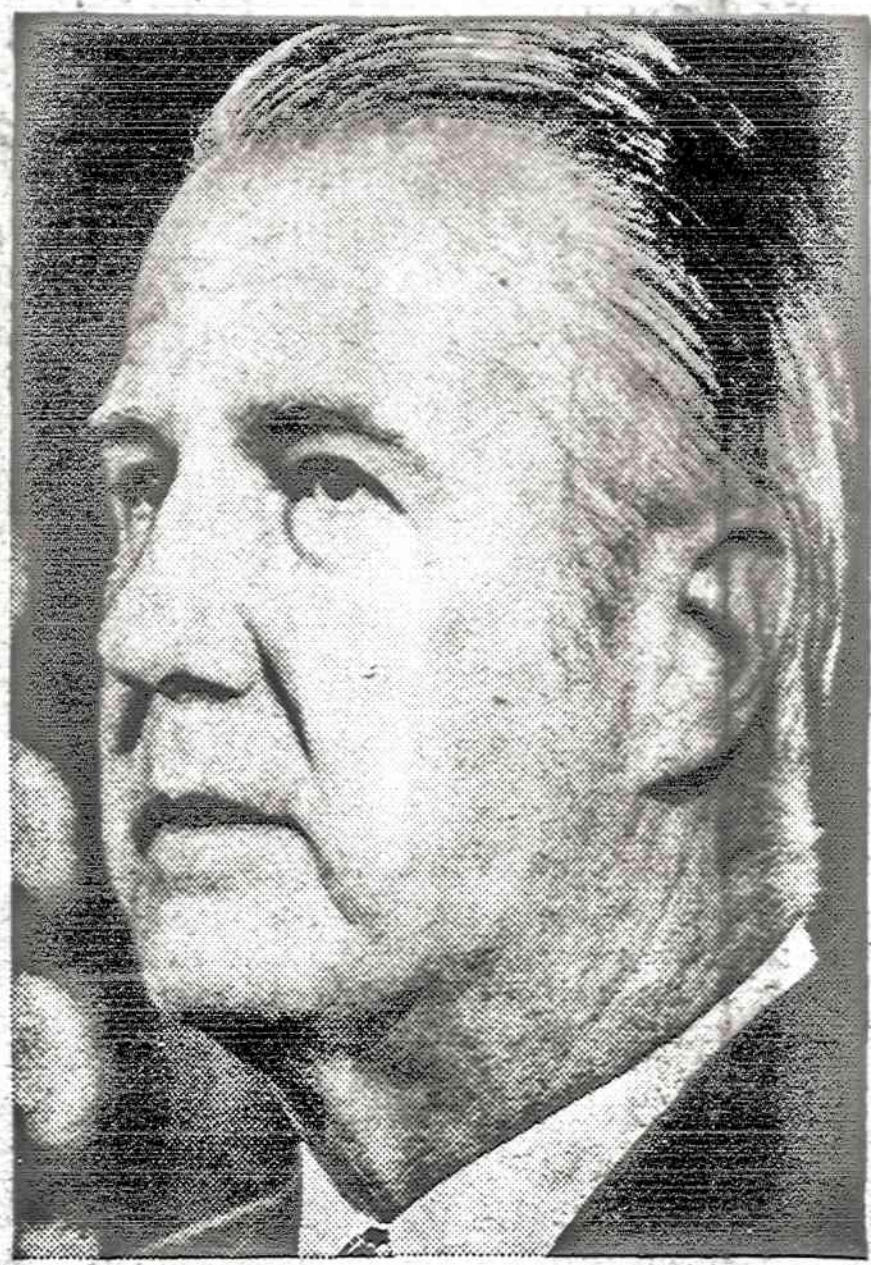
Senatorius Robert Dole pareiškė, kad jis pasiūlys senatui nutraukti Watergate komiteto darbą, nes senatoriai turi svarbesnių uždavinių negu teisti prezidentą. Sen. Dole yra buvęs respublikonų Nacionalinio komiteto pirmininkas.

Čikagos meksikiečiai renka aukas ir tariasi, kaip jie galėtų padėti nuo žemės drebėjimo nukentėjusiems tautiečiams Meksikoje. Iki šiol rasti 527 kūnai ir 3,785 žmonės buvo sužeisti. Lietus trukdo gelbėjimo darbuams.

New Yorko teismas nustatė 200,000 dol. užstatą, kurį Abbie Hoffman turi sumokėti, jei iki teismo nori išeiti iš kalėjimo. Hoffman, buvęs Jipi vadovas ir radikalų grupių organizatorius, pakliuvo į kalėjimą už narkotikų pardavinėjimą.

Parodos užsienyje

Liepos 7 d. "Sovietskaja Litva" rašo, kad birželio 28 d. Budapešte, Vengrijoje, atidarytoje parodoje buvo išstatyta 600 Lietuvos gintaro dailės dirbinių, 56 grafikos kūrinių ir 12 gobelenų. Gintariniai dailės darbai paruošėti F. Daukanto, L. Šulgaitės, F. ir I. Pakutinskai, K. Simanonis, E. Augaitė. Grafikos darbus — S. Krasauskas, A. Skirutytė, V. Valius. Gobelenus — B. Valentaitė-Jokubonienė, D. Kvetkevičiūtė ir kt. Šiuo metu Ronderio mieste, Danijoje, išstatyti gintariniai liaudies dirbiniai, fotokrafijos ir kt. Deja, lietuvių tautos kultūra turi puoštį Sovietų Rusijos firmą... (E)

Viceprezidentas Spiro Agnew rimtai nusiteikęs klausosi reporterio paklausimo apie kaltinimus, kad jis būdamas Marylando gubernatorium imdavo "aukas" iš kontraktorių. Viceprezidentas paneigė visus kaltinimus.

BAIGĖSI SLAPTAS KINŲ KONGRESAS

PEKINAS. — Trečiadienį, 9 val. vakare Kinijos žinių agentūra paskelbė, kad tik ką pasibaigė 10-tasis Kinijos komunistų partijos kongresas. Mieste tuoj užsidedė įvairių pastatų iliuminacijos ir žmonių minios pasipylė į gatves su būbais ir cimbolais. Garšakaliai šaukė: "Tegyvuoją pirmininkas Mao! Tegyvuoją Mao minčių pergale!" Užsienio korespondentai, kaip ir vietiniai gyventojai, nieko nežinojo, kad jau nuo penktadienio vyko svarbus kongresas, kuris išrinko naują centro komitetą ir išmetė iš partijos du buvusius labai svarbius politbiuro narius.

Hsinhua agentūros pranešimu, buvęs gynybos ministeris Lin Piao, tas "buržuazinis karjeristas, sąmokslininkas, dviveidis išsigimėlis ir išdavikas" pašalinamas iš partijos, nors, kaip žinoma, jis užsimušė lėktuvo nelaimėje, bėgdamas po nepavykusio bandymo nuversti Mao Tse Tungą. Pašalintas ir buvęs politbiuro narys, partijos sekretorius, Mao kalbų rašytojas Chen Po Ta, kuris pareiškime vadinas: "pagrindiniu Lin Piao klikos nariu, prieškomunistu, Kuomintago elementu, trockistu, išsigimėliu, prieš agentu ir revizionistu".

Kongresas, kuriame dalyvavo 1,249 delegatai, priėmė naują partijos konstituciją. Kongreso pirmininkavo pats pirmininkas Mao, pagrindinę kalbą pasakė Chou En Lai — apie vidaus ir užsienių politiką, o Šanchajaus partijos veikėjas Wang Hing Wen pristatė naujos konstitucijos projektą. Abu pranešimai buvę vienbalsiai priimti po rimtų ir gyvų diskusijų.

Apie 67% visų kongreso delegatų buvę darbininkai, kareiviai ir valstiečiai, 20% — mokytojai, 20% — buvę pergalės ir vienybės kongresas. Delegatų tarpe buvę ir Taivano atstovai iš "šventos tėvynės žemės, dar neišvaduotos".

Kongreso aprašyme visi kinai raginami stiprinti jėgas ruošiantis kovai prieš agresorius, ar jie ateitų iš imperialistų tarpo ir, ypatingai, netikėtai pultų "socialimperialistai". Kinai turi būti visiškai pasirengę nušluoti nuo žemės paviršiaus prieštartinę Jokubonienė, D. Kvetkevičiūtė ir kt. Šiuo metu Ronderio mieste, Danijoje, išstatyti gintariniai liaudies dirbiniai, fotokrafijos ir kt. Deja, lietuvių tautos kultūra turi puoštį Sovietų Rusijos firmą... (E)

Trys kinų diplomatai, kurie buvo svarbūs veikėjai Amerikos-Kinijos santykių pagerinime, buvo iškinti į partijos centro komitetą. Huang Hua — kinų ambasadorius Jungtinėse Tautose, Huang Chen — atstovas Washingtono ir Ciao Kuan Hua, kuris vedė derybas su Kissingeriu. Tik ambasadorius Chen jau yra amžybės centro komitete anksčiau.

Graikai neleidžia ponios Fleming

LONDONAS. — Lady Fleming, mirusio penicilino atradėjo Sir Alexander Fleming našlė, kurios mergautinė pavardė buvo Amalia Koutsouris, bandė atvykti į savo tėvynę Graikiją, tačiau graikų valdžia jos neįleido ir įsodino į Londonan skrendantį lėktuvą.

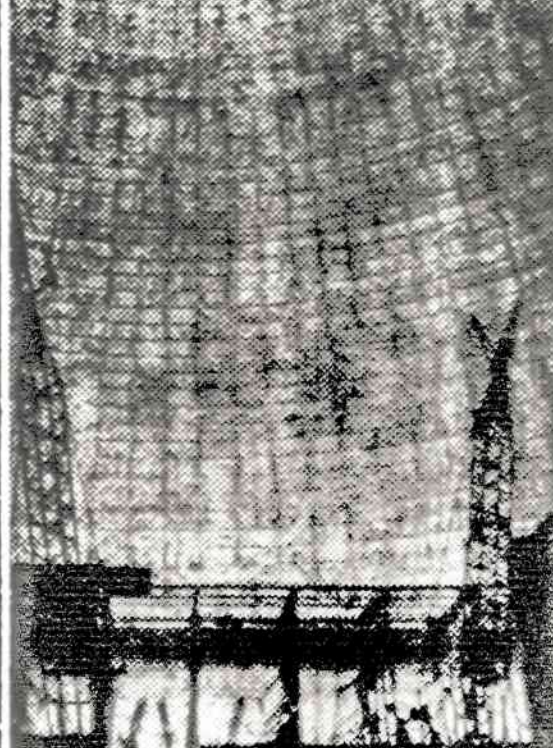
Ponia Fleming buvo nuteista už akių ir jai buvo atimta pilietybė. Ji buvo kaltinama bandymu iš kalėjimo išvaduoti Panagoulį, kuris bandė nušauti premjerą Papadopoulos. Jai Atėnų aerodrome buvo paaiškinta, kad vyriausybės paskelbtą amnestiją liečia tik, jai skirta bausmė, tačiau neliečia pilietybės atėmimo. Ji Graikijos esanti laikoma "nepageidaujama svetinė".

Bus nelengva vykdyti sutartį

NEW DELHI. — Paskelbus Indijos-Pakistano sutartį dėl belaisvių paleidimo ir bengalių bei biharių perkėlimo iš Pakistano į Bengaliją ir atvirkščiai, paaiškėjo, kad sutarties vykdymas gali užsitęsti ilgą laiką. Pirmiausiai teks nustatyti, kiek žmonių nori persikelti iš vienos valstybės į kita. Teks suorganizuoti patį perkėlimą, kuris galės šimtus tūkstančių žmonių.

Gali užsitęsti ir belaisvių paleidimas, nes sutartis numato, kad belaisviai bus paleidžiami kartu su bengalų, pervežimų Bengaliją ir biharių — Pakistaną. Jei susitrukdytų viena operacija, tai tas sutrukdytų atsiliepti į kita.

Jungtinės Tautos jau pradėjo pervežti bengalus iš Pakistano į Bengaliją. Jau pervežta 1,800 žmonių. JT žiniomis, apie 200,000 bengalų nori grįžti į Bengaliją, o iš jos apie 260,000 žmonių nori važiuoti į Pakistaną. Pervežimas pareikalavus daug lėšų ir ilgai užtruks.

Port Clinton, Ohio statomo atominės jėgaines laidymo bokšto vidus. Bokšte bus penki milijonai galenų vandens.

FEDERALINIS TEISĖJAS J. SIRICA REIKALAUJA WATERGATE JUOSTELIŲ

WASHINGTONAS. — Federalinio District of Columbia teismo vyriausias teisėjas John Sirica pareikalavo, kad Baltieji Rūmai pristatytų jam pasikalbėjimų, kuriuose liečiami Watergate įvykiai, nuorašus ar įrekorduotas juosteles. Tik patikrinęs tą medžiagą teisėjas galės nuspręsti ar prezidento atsisakymas išduoti tas juosteles yra teisėtas. Teisėjas įrodinėjo, kad teismai turi teisę reikalauti iš prezidento tokios medžiagos. Baltųjų Rūmų pareiškimas sako: "Prezidentas Nixonas nepaklausys šio reikalavimo".

Irano delegatai jau P. Vietname

SAIGONAS. — Į Pietų Vietnamą jau atvyko pirma Irano karininkų grupė, penki delegatai, kurie paruos kelią Irano 290 asmenų grupei, atvykstančiai vėliau. Irano pilna delegacija, vadovaujama ambasadoriaus Assad Sadri, atvyks į Saigoną rugsėjo mėn. užimti vietos Tarptautinėje Prižiūros ir Kontrolės komisijoje, iš kurios pasitraukė Kanada.

Saigono aerodrome iraniečių pasitiko Lenkijos, Vengrijos ir Indonezijos karininkai, minėtos komisijos nariai. Iraniečiai atsisakė susitikti su korespondentais ir nuvažiavo į jiems paskirtą pastatą.

Nebaudė už maldą

WASHINGTONAS. — Teismas išteisino aštuonis asmenis, kurie buvo suimti ant Baltųjų Rūmų laiptų demonstracijos prieš Kambodijos bombardavimą metu. Apkaltinti nelegaliu susirinkimu, jie arešto metu klupėjo ant laiptų ir meldėsi, kad Amerika sustabdytų Kambodijos puolimus.

Teisėjas pareiškė, kad jis negali sutikti su kaltintojais, kad tos mažos grupės trumpa maldą sustabdė Baltųjų Rūmų judėjimą ar grėse prezidento gyvybei. Vienas suimtųjų, komikas Dick Gregory pasakė, kad jie buvo suimti, nes meldėsi už taiką. Jei jie būtų meldęsi už prezidento Nixono sveikatą, niekas nebūtų jų lietus.

Moka arabams šantažo pinigų?

TEL AVIVAS. — Izraelio spauda įtaria kai kurias Europos valstybių oro linijas, kad jos moka arabų teroro organizacijoms stambias sumas pinigų, kad arabai neliestų tų bendrovių lėktuvų. Vokiečių Lufthansa sumokėjo 5 mil. dolerių už lėktuvą, kurį teroristai 1972 metais pagrobė ir nukreipė į Adeną. Nors bendrovė sakosi neturėjusi su teroristais kontaktų nuo 1972 m., arabai niekada neliečia vokiečių lėktuvų.

Įtariamoms ir kitoms bendrovėms: Air France, British Overseas Airways Corp. ir Swissair. Jerusalemyje rašo, kad įtariama, jog minėtos bendrovės reguliariai šelpia Populiarių Palestinos Išlaisvinimo Frontą, kuris per 4 metus pagrobė 19 lėktuvų.

SAN CLEMENTE. — Prezidentas nominavo naują ambasadoriumi į Saudi Arabiją James Akins, kuris anksčiau vadovavo valstybės departamentui Kuro ir Energijos įstaigai.

Prezidentas įrodinėja, kad prezidento poziciją remia Amerikos konstitucija, kuri atskyrė tris valdžios šakas: teismus, vykdomąją ir įstatymų leidimo dalį. Prezidento pasikalbėjimai apie užsienio ar vidaus reikalus turi būti laikomi konfidencialiais, ju neišnešant viešumon. Prezidentas galės pakenkti prezidentūrai, atidengdamas tų pasikalbėjimų turinį.

Sirico sprendimas laikomas istoriniu. Jis galės turėti svarbią įtaką į politinį, legalinį Amerikos gyvenimą ne tik šioje vyriausybėje, bet ir ateityje. Amerikos istorijoje tik antrą kartą teismai pareikalauja prezidento privačių dokumentų. Prezidento Jeffersono laikais buvo pareikalauta, kad jis pristatytų į teismą privatų laišką. Tuo metu Aukščiausiojo Teismo teisėjas Marshall nusprendė, kad prezidentas galėtų būti reikalaujamas pristatyti teismams reikalingą informaciją, tačiau jis pareiškė abejonę, ar kas turi teisę prezidentą priversti tą padaryti, jei jis savo valia atsisako paklausti teismo. Vėliau prezidentas Jeffersonas pats sutiko laišką pristatyti į teismą, nors ir galėjo to nedaryti.

Ir teisėjas Sirica savo sprendime rašo, kad teismas turi pareigą pareikalauti "įrodymų" byloje, nors tuos įrodymus turi Amerikos prezidentas. Jis tačiau pripažįsta, kad teismas neturi "fizinės jėgos" priversti prezidentą tokio reikalavimo paklausti.

Baltųjų Rūmų pareiškime sakoma, kad teisiniai prezidento patarėjai svarstys, ar šį sprendimą apeliuoti Apeliacijų Teisme ar kitais būdais palaikyti prezidento poziciją. Advokatai gali patarti prezidentui paprastai ignoruoti teisėjo Siricos įsakymą ir laukti, kol kiti apeliuos į aukštesnį teismą. Aišku tik, kad prezidentas nelinks eiti į kompromisus, nes, jo nuomone, prezidentūros teismai negali kontroliuoti.

Čilės Allende negali išvykti

SANTIAGO. — Čilės prezidentas Allende paskelbė, kad jis negalės, kaip buvo žadėjęs, dalyvauti Trečiojo Pasaulio valstybių vadų suvažiavime, kuris sausiam rugsėjo 5-8 dienomis Alžire. Vyriausybės krizė ir neramumai namie neleidžia prezidentui išvykti. Dar nesudaryta nauja vyriausybė, jau 22-tra per 33 Allendes valdymo mėnesius.

Nors transporto darbininkų ir profesinių sąjungų streikai reikalauja specifinių valdžios veiksmų ar pažadų, tie streikai nukreipti faktiškai prieš patį Čilės prezidentą, verčiant jį pasitraukti. Neramumų kėlėjai nori priversti kariuomenės vadovybę paimti valdžią, jei Allende pats nesuspriprats atsistatydinti.

KARIO ALEKNOS SAMPROTAVIMAI

— Mūsų kavalerijos būrys, pakilęs į Gruzijos kalnus, pavogė jautį. Prajodami pamatėme paslėptose besiganančias karves ir stiprų jautį. Mes gaudavome pakankamai mėsos, bet panorome jautienos. Jauni kareiviai labai greitai paruošė planus ir sugalvojo, kaip tą jautį čiupti už ragų, — toliau pasakojo 93 metų sulaukęs Juozas Alekna, buvęs caro kavaleristas.

Daugelis gali paklausti, kodėl caro kavaleristas, gaudamas gana gerą maistą, užsimanydavo šviežienos. Palyginus caro Nikolajaus karį su dabartiniu kariu, tais laikais kario atlyginimas buvo tikra mizerija. Mes, kavaleristai, į mėnesį gaudavome 75 kapeikas. Ne rublius, bet kapeikas. Galite įsivaizduoti, ką mes už tas kapeikas galėdavome nusipirkti.

Aiškus daiktas, kad tais laikais viskas buvo pigiau. Duonos svarą galėdavai nusipirkti už porą kapeikų. Už tris kapeikas galėdavai gauti pyrago. Už kapeiką galėdavai gauti dujotų gerimų, o už tris kapeikas galėdavai gauti ir stikluoką. Ne tokį, kokius Čikagoje vartoja, bet žymiai didesnį.

Caro kariuomenėje metus iš-tarnavęs kavaleristas gaudavo 9 rublius. Tai, aišku, buvo tik patyčiojimas iš kareivio. Kai gaudavome algą, tai džiaugėmės. Mes buvome įsitikinę, kad caras galėjo nieko neduoti. Jeigu

jis turėjo teisę šaukti kariuomenės jaunos vyrus, tai jis galėjo su jais daryti, ką tik jis norėjo.

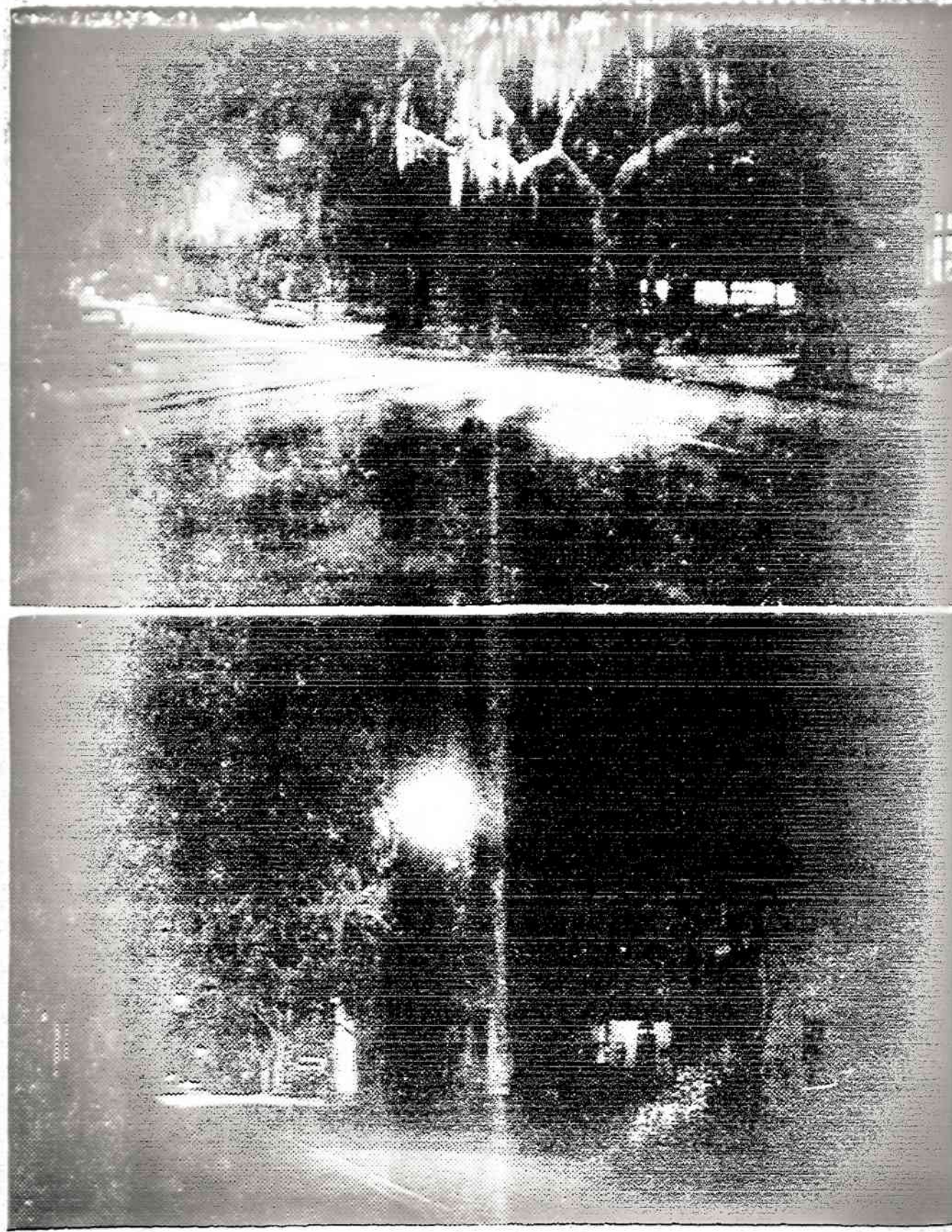
Gaudami tikrai 75 kapeikas į mėnesį ir žinodami, kad kareiviams "galima vogti, jeigu mokėsi galus pakavoti", tuojau sumetėm planą jautiui parsivesti. Tai labai sudėtingas dalykas, bet mes viską atlikome labai paprastai.

Karininkas su pirmu būriu nuėjo pirmyn, toliau į kalnus, o feldfėbelis pasiliko iš anksto pasirinktoje vietoje. Jakuboskis, pasitaręs su trim smarkesniais vyrais, tuojau pasiskirstė darbą ir pradėjo veikti.

Keturis vyrus pristatė pakelėje kasti didelę duobę. Kitiems keturiems liepė pritaisyti didelį katilą ir užvirti vandens. Aštuoniems vyrams liepė ant arklių ir parsivaryti jautį. Kitiems keturiems liepė prinešti malkų, kad galėtume sukurti didelę ugnį.

Kiekvienoje grupėje vienas buvo atsakotinas už visų kitų veiksmus. Jis turėjo vadovauti ir prižiūrėti, kad viskas būtų padaryta.

Aštuoni raiteliai grįžo prie ramiai besiganančios kaimenės. Jie tuojau priėjo prie jautio ir gerai išmuštrytais arkliais jį apsupo. Jis pradėjo dar bandė prasiveržti vienon ir kiton pusėn, bet greitai aprimo, nes įsitikino, kad jam jau nepabėgti.

Savannah mieste įrengtas naujas gatvių apšvietimas (viršuje) gražiai apšviečia "ispaniškomis samanomis" apaugusius medžius. Apačioje ta pati gatvė su senu apšvietimu. Policija džiaugiasi, kad nusikaltimai ir vandalizmas, įvedus apšvietimą, sumažėjo.

Kariai užmetė ant ragų virvę, kita nuskuko an kaklo.

Pradžioje jautis nenorėjo eiti, bet kai arkliai pradėjo pamazu žingsniuoti pirmyn, tai su jais žingsniavo ir jautis. Kai jis dar bandė dairytis į šalis, tai jau buvo užkirsta būriu, kad pagreitintų žingsnį. Netrukus arkliai pradėjo ristiute, o jautis kartu su jais pradėjo bėgti reikalinga kryptimi.

Kai jautis su raiteliais buvo gerokai nubėgęs, kažkoks gruzinas išbėgo ant kelio ir pradėjo reikauti, rankomis skerdėdama. Jis matė, kad raiteliai nusivedė jautį, bet jis pats neturėjo priemonių nuvesti jautį vyti. Jis, aišku, turėjo arklių, bet kol jis tą arklių pasiekė, tai kavaleristai jautį jau buvo gerokai nuvarę pirmyn. Pradžioje arkliai bėgo ristiute, o vėliau gana smarkiai patraukė. Jautis bėgo su arkliais. Kai bandydavo sulėtinti žingsnį, tai jis gaudavo būriu per pasturgalį ir paspartindavo žingsnį.

Atvedus jautį prie duobės, virėjas tuojau jam smogė kirviapenčiu į tarpusagę. Jautis pradėjo svirduliuoti. Pradžioje jis atsiklaupė ant pirmutinių kojų, o vėliau jau linko ir paskutinės. Jis taip gražiai atsigulė ties prakasta duobe, kad mažai tereikėjo visą jį ten įversti. Duobėn jautis nekrito, bet pamažu nuslydo ir atsigulė.

— Nežinau, ar jautis dar buvo gyvas, ar jau nebegyvas, bet mūsų vyrai tuojau pradėjo versti žemę. Į porą minučių jautis buvo labai gražiai apkastas. Ant naujai supiltų žemių buvo sukurtas didelis laužas, pastatyti du dideli trikojai, ant jų užverta ilga kačerga, o ant jų pastato pakabintas didelis puodas.

Du kareiviai dabojo ugnį, o virėjas, užsimetęs baltą kepurę ir prisisekęs baltutėle prijuoste, sūkinėjosi apie puodą, rankoje laikydamas ilgą šakutę ir dar ilgesnį samtį. Puode jau buvo vandens, primesta nuskustų bulvių, miežinių kruopų, svogūnų, pipirų ir kitokių prieskonių.

Toliau nuo ugnies stovėjo būriai arklių. Prie jų stovėjo kareiška eile sustatyti šautuvai. Prie šautuvų stovėjo sargybinis. Arkliai jau buvo pagirdyti prie besiveržiančio šaltinio, parišti prie pavardžių jie kramtė sieną ir skabė netoliese esančias žoles.

Tuojau prie katilo atsirado trys raiti gruziniai. Jie turėjo ginklus ir kardus. Gruziniai buvo išsuderę iš caro leidimą nešiotis ginklus. Kad nereikėtų su jais visą laiką kariauti, caras su-

Kiek JAV kaštuoja prezidento išrinkimas?

Upi pranešimu iš Washingtono, prezidento Nixono perrinkimo kampanijai buvo surinkta \$39.9 milijonai, o demokratų McGovern-Shriver tiktai \$21.8 milijonai. Tos sumos suregistruotos jau po praėitų metų balandžio 7d., kuomet išgaliojo įstatymas, kuriuos reikalaujama paskelbti visas tokiems tikslams aukotas stambesnes sumas.

Valdžios auditoriai nustatė, kad per tuos 9 mėnesius, aukojusieji pradėdant nuo \$100, prezidento rinkimų kampanijoms bendrai iš viso sudėjo \$79 milijonus. Tai didžiausia suma, sukelta prezidento rinkimams visoje J. A. V. istorijoje. Pastebėta, kad į tą sumą neįeina kontribucijos, sumokėtos rinki-

mų fondams prieš balandžio 7 dieną. Maurice Stans, prezidento perrinkimų kampanijos fondų sukėlėjas, paliudijo Nixono-Agnew tiktai sukėles daugiau kaip \$50 milijonų. Kongreso auditoriai apskaičiavo, kad Nixono kampanijai tarp balandžio 7 d. ir gruodžio 31 d. buvo surinkta \$37.6 milijonai aukomis ir \$1.08 milijono paskolomis. Sen. George McGovern per tą patį laiką gavęs kiek daugiau

tiko leisti gruzinams nešiotis trumpus ginklus.

Priėjo prie katilo, apdairė ir paklausė vyresniojo, ar nematė, kas galėjo nusivesti jų kaimenės jautį.

— Aš jokio jautio nemačiau, — atsakė viršininkas Jokubovskis.

— Jį neseniai pavogė kareiviai, raiteliai, kavaleristai, — aiškina tas pats gruzinas. — Jie turėjo atsivaryti jautį šiuo keliu.

— Mes šią vietą pasirinkome makvynai, seniai čia sustojome ir ruošiamės vakarienei, bet aš jokio jautio nemačiau. Mūsų kaimai nevagia... Mes turime pakankamai mėsos, jos suvalgyti negalime, kuriam galui mums reikalingas neturtingų gruzinių jautis?

— Bet jūs turėjote jautį matyti, nes jie tik prieš kelias minutes šiuo keliu jį nusivėrė, toliau aiškina gruzinas.

— Aš buvau čia visą laiką, — aiškino toliau feldfėbelis. — Tai yra, ne čia, ant šios kėdės, bet buvau prie arklių... Jūs žinote, kad keliamės į Sibirą... Keliamės ne mes vieni, bet kei kavalerijos pulkai... Reikia ginti rytų sienas... Jūs girdėjote, kad ten makakai (taip Rusijos caras ir aukštesnieji pareigūnai vadino japonus) bando į mūsų žemę įsiveržti... Čia keli būriai raitelių prajogo, bet jautio aš nemačiau...

— A aš mačiau, — įsimaišė virėjas. — Mačiau jautį. Jie varytė varėsi jautį. Jie pro mūsų stovyklą pralėkė visai nesustodami. Jie, matyt, priklausė kitam pulkui, kuris toliau kalnuose apsisusto. (B. d.)

kaip \$13 milijonų aukomis ir \$8.3 milijonus paskolomis.

Bendrai stambių ir stambesnių aukų visiems prezidento kandidatų tiktams surinkta aukomis \$63.8 milijonai ir paskolomis \$15.5 milijonų.

Kitiems kandidatams aukų rinkimų fondus sukelta: Senatoriui Herbertui Humphrey \$3.7 milijonai.

Senatoriui Edmundui Muskie \$1.2 milijonai.

Kongresmanui Wilbur Mills \$294,000.

Senatoriui Henry M. Jackson \$227,000.

Gubernatoriui Henry Wallace \$203,400.

American Party kandidatui John Schmitz \$195,152.

Kongreso atstovai - Shirley Chisholm \$52,884.

Stambiųjų aukotojų tarpe, Playboy žurnalo leidejas Hugh Hefner aukojo McGovern kampanijai \$45,000, o buvęs JAV paštų vyriausias viršininkas Winston Blount aukojo Nixono rinkimų reikalams 29,000 dol. Stambusis draudimų kompanijos magnatas Chicagoje Clement Stone sakėsi Nixono rinkimams aukojęs \$2 milijonus, bet nu-statyta, kad po balandžio 7 dienos jo kontribucija siekė tik \$73,052.

SKAITYK IR KITAM PATARK

SKAITYTI DEMOKRATINĮ DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

DEDES ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo pasakojimų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražius istorijus. Naujai atvykęs lietuviai gaus žinias ar vasaros pasiskaitymams - nusipirkti Antano Ruko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą - Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimeina ir pažinojo, o naujiesiems atėjusiems, jaunimui, rašytojo Antano Ruko lengvas, vaizdus, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų lietuvių sviesuolių gyvenimu ir jų kreta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozas Adomaitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ ADMINISTRACIJOJE"

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senuose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygelę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kaina \$2. Knygelė jums bus pasiųsta, jei du dolerių atsiųsite šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/4% a year

OUR SAVINGS CERTIFICATES
EARN UP TO **7%**

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President Tel.: 847-7747
HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
69 YEARS SERVING CHICAGOLAND

see us for **HOME financing.**
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT & FIT YOUR INCOME.

INSURED

Jau išėjo iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtaką į krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar kryžslavimai. Naujiesiems galima gauti šių perlių ir žemėgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, **VELYKŲ PASAKOS**, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVY-NUKES, 34 psl. su 8 apsakymais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos, spalvotais viršeliais, kaina po 1 dol.
2. Vanda Frankienė - Vaitkevičienė, **ŠOKOLADINIS KISKELIS**, pasaka mažiesiems. Juratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1.50.
3. A. Giedrius, **MURKLYS**, 24 apsakaites vaikams. Dail. V. Siman-kevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.
5. Maironis **JAUNOJI LIETUVA**, poema. 118 psl., \$1.00.
6. Alfonsas Vambutas, **TRYŠ SAKALAI**, Liet. Mokytojų 3-gos premijų knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail. V. Stancikaitės iliustracijos, 186 psl., kaina 2 dol.
7. Juozas Švaistys, **ŠAUNUS PENKETUKAS**, apsakaites, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygų. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės. Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00
8. Jonas Valaitis, **SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI**, mitologijos posmai. Iliustruoti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir zemačiukai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos įprauti lietuviškai skaityti ir myleti lietuvišką knygą. Jei tėvai išlaikys suotų vaikams perkamas dovanas — pušę knygų, pušę žaislų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

It's a question of maturity.

A lot of people don't buy U.S. Savings Bonds because they think it takes them 10 years to mature. Take another look. The old green Bond ain't what it used to be. Now Bonds mature in less than 6 years.

That's one reason Bonds are so popular nowadays. They're simple to buy, and one of the surest ways to build a nest egg for something (or someone) special.

U.S. Savings Bonds. Maturity at 5 years, 10 months. If you don't

want to use that money right away, there's a 10-year extension privilege. Either way, you'll find that Bonds mature at just the right age for you.

Take stock in America.

Bonds mature in less than six years. Now U.S. Bonds pay 4 1/2% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (10 1/2 years). Bonds are replaced if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

KAIP TA NEIŠTIKIMA ŽMONA...

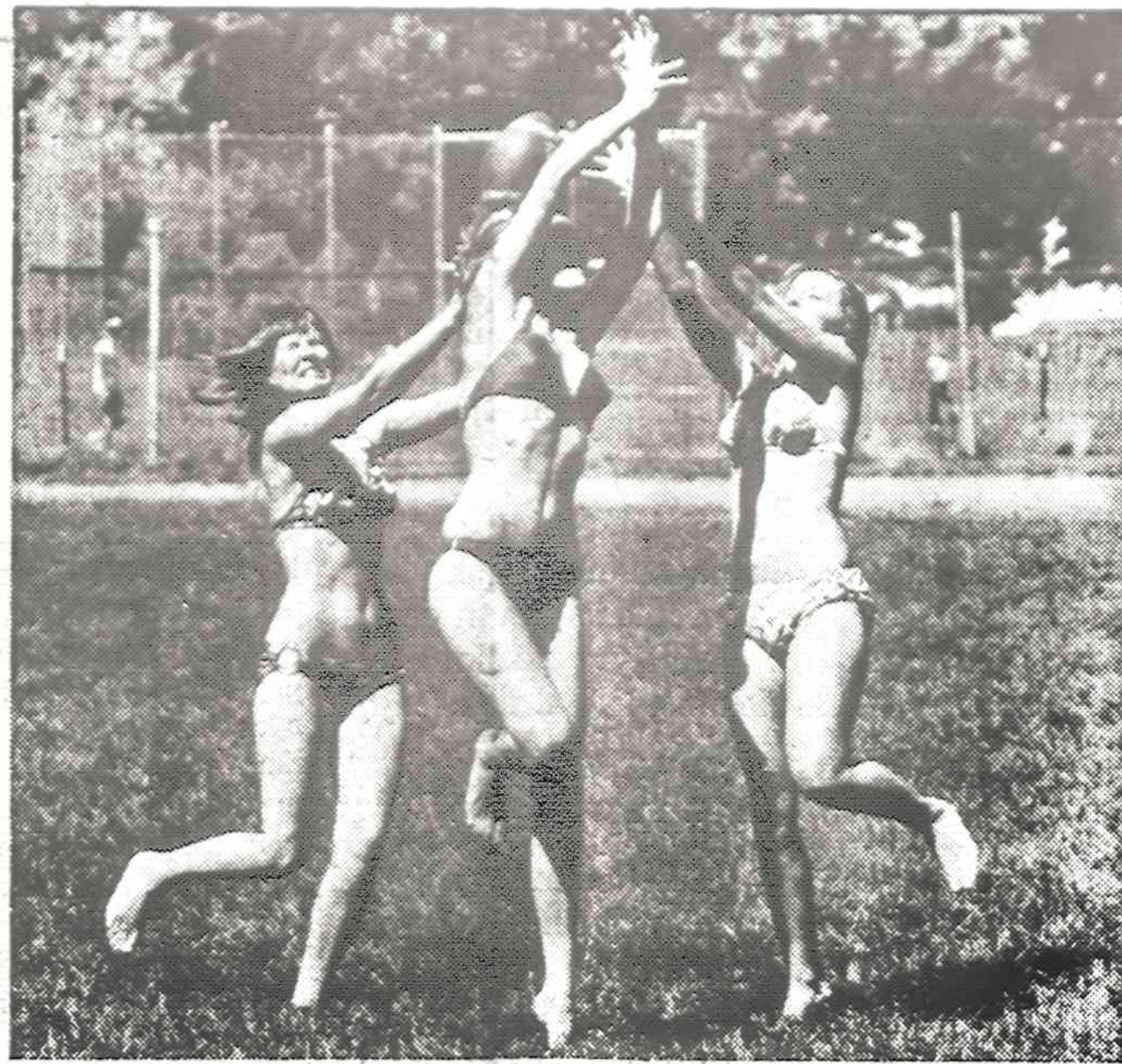
Kaip anais metais LB švietimo Taryba Lietuvių Fondo lėšomis išleido vadovėlį "Rūtelė", skirtą lituanistikos mokyklų mokiniams, visuomenėje kilo pasipiktinimas dėl toje knygoje pateiktų kai kurių rašinių bei jų autorių. To pasąkoje toji knygelė paliko pelėti kienu nors rūsyje. Ją panaudojo pora ar keletas turinčių vos po keblolika anklėtinių mokyklų, kurioms vadovavo abejotino apdarymo bei subrendimo asmenys.

Tada griežtesnių išvadų nebuvo padaryta, nes villtai ar numatyta, kad LB vadovybė susipras ir ateityje sudraus švietimo Tarybos pirmininką p. Kavaliūną nekartoti panašiu sąmoningų ar nesąmoningų klaidų. Bet visi ties kurie nuosirdžiai tikėjosi iš LB vadovybės panašiu patvarkymų, liko apvilti. Štai, praėjus keletai metų, pasikartoję tas pats: Kavaliūnas su savo štabu vėl į rinką išleido kontravertus, taip pat skirtą mokykloms knygelę "Tėvų Nameliai Brangūs".

Si knygelė, kaip ir pirmoji, visuomenėje ir spaudoje sukėlė ne tik rimtas diskusijas, bet ir išryškino melą, apgavystes ir moralinį brutalumą. Asmenys, stovintieji už tos knygelės tinkamumą, nepajėgdami diskusijose įrodyti tinkamumą ir savo teigimus, pradėjo opo-

nentus kolyti ir akiplėškiai meluoti kaip toji neištikimoji žmona, išleidusi savo meilužį pro užpakalines duris ir dar nespėjusi susitvarkyti, akis išplėtusi neprisipažįsta, bet dar kitus kaltina. Panašiai daro ir "Tėvų Nameliai Brangūs" gynėjai. Vieni jų nepajėgdami atsakyti į oponentų iškeltus priekaištus, jų rašinius arogantiškai vadina žemo lygio; kiti klausia, kas vertintojams suteikė teisę knygelę kritikuoti ir iš pykčio, nežinodami kaip tuos asmenis įžeisti, juos vadina ura patriotais. Tai prilygsta moterėlei, kuri, negalėdama paneigti kaimynės tiesos žodžius, pakelia savo sijoną...

Kalbant apie teises, pagaliau tenka paklausti, o kas jums suteikė teisę knygelę priedangyti mokyklose skleisti agitpropo fabrikuojamą propagandą? Knygelę ginantieji sako, kad varto jos puslapius iš vieno ir iš kito galo, bet negali surasti tam tikrų nuotraukų, apie kurias oponentai kalba. Tai yra neleistinas ir akiplėškias melas. Išleidus knygelę ir susilaukus teisingų priekaištų, po tam tikro laiko, patys iš knygelės išplėšė lapus, o dabr drasko kitiems akis, kad tokių nuotraukų knygelėje nėra bū-ve. Tai ar tokie vadovai ir pedagogai mūsų vaikus gali išauklėti padoriais žmonėmis?

Senovės Graikijoje žinomos "trys gračios", nepaprastai gražios Dzeuso dukros, nelėšo amerikoniško futbolo, kaip šios trys Longmont, Colo., merginos. Kaip jos pagaus futbola, jei visos trys užsimerkusios?

Tai yra reikalas ne tik švietimo Tarybos, bet ir LB vadovybės, nes ji yra atsakinga už tautinį auklėjimą.

Visuomenė pagaliau turi būti užtikrinta, kad panašūs dalykai tikrai nesusikartos ir ji (visuomenė) nebus apgaudinėjama. Todėl nežiūrint, kad toje knygelėje yra dauguma gerų rašinių, bet kol knygelės leidėjai ir gynėjai viešai neprisipažins prie atlikto nesąžiningo darbo bei nepasakys negero-rovų šaltinio, iš principo toji knygelė neturi pasiekti mokyklų bei jų auklėtinių. Kad išėjusi į viešumą nelemtą ginčą greitai ir efektingai užbaigti, siūlau knygelės leidėjams ar LB pareigūnams sukviesti viešą susirinkimą ir akivaizdžiai įrodyti, kad iš knygelės lapai nebuvo išplėšti, priešingu atveju — išpildyti virš minėtas sąlygas. Tiesa ir teisybė bei negerovių šaltiniai turi būti išryškinti, o paliestieji asmenys bei tėvai atsiprašyti.

Agitropinių syvų mėgėjai sako, kad čia nieko blogo nėra, kad mes negalime ilgiau gyventi su sustojusiu laikrodžiu, kad taip turi būti pagal laiko dvasią ir kad turi būti taip, kaip didieji broliai sako. Nežiūrint ar laikrodžiai eina, sustoja ar yra sukami, realybė lieka tokia pat: Nors paskutinė nepr. Lietuvos administracija buvo jėga priversta kapituluoti prieš rusiškuosius imperialistus, bet tauta nekapitulavo, nežiūrint kaip ilgai tie laikrodžiai stovės ar eis. Ji ir dabar yra tokioje padėtyje. Tai buvo įrodyta 1941 m. visuotinu tautos sukilimu, ginklu vejančiu okupanto kariuomenę bei miliciją ir administraciją iš Lietuvos. Tas pat pakartota 2-jo pasaulinio karo eigoje ir pabaigoje. Tai Lietuvos partizanų kruvinos ir negailestingos kovos su okupanto kariuomenė, įvairių žinybų milicija ir, pagaliau, su prie okupanto prisiplakėliais — lietuviškai striubais, kurių tarpe buvo ir "Rūtelėje" išspausdintu kelių eilraščių autorius Kubilinskas. Įvairiausiose formose rezisten-

SIDABRAS - APSAUGA NUO INFLIACIJOS?

Išėjęs į atsargą po 1960 metų vienas laivyno karininkas atidžiau pastudijavo ūkinę būklę ir priėjo išvadą, kad sidabras tegali eiti viena linkme, tik kilti. Sidabro doleris tada dar tebebuvo galima pirkti viena už vieną. Banko padedamas jis įsigijo sidabrinių \$10,000. Dabar ši investacija yra verta \$33,000.

Gudrus spekuliuotojai yra uždirbę daug pinigų, o nelabai gudrūs praradę nemažą. Mat, per paskutinius kelerius metus sidabro kaina yra buvusi gan nepastovi. Ketinantieji savo pinigų atsargą investuoti į sidabrą, turėtų to nepamiršti. Šiuometu jo kaina yra pasiekusi reikšmingą lygmenį, vadinasi, dabartiniai pirkejai už jį moka reikšmingas kainas.

Kadangi dolerio vertė mažėja, didėjo pigio savininkų nervingumas. Tad daug šio krašto gyventojų perka sidabrą įvairiais pavidalais — monetomis, medaliais, gabalais ir įvairių gaminių forma. Kai kurie analizuotojai spėja, kad po metų sidabro uncijai bus mokama nuo \$3 iki \$5, kuri dabar atsieina \$2.70.

Sidabro pardavėjai sampratauja, kad šio metalo ieško spekuliuotojai ir pramonės vartotojai, tad jo paklausa turi didėti, nes kasyklų gamyba nesuskumba jos tenkinti. Viena Kalifornijos kompanija (Pacific Coast Coin Exchange) tikisi šie-

cija tebevyksta ir dabar. Tarp Lietuvos ir okupanto karo stovis tebėra.

Esant karo stoviui, bet kokie priešai padedantieji veiksmai ir propaganda jų naudai yra nusikalstamai ir neleistini, visur ir visada yra griežtai draudžiami. Todėl tikrumoje, jeigu mes nenorime nuo savo tautos kamieno atsiriboti ir ne pakenkti kovoję dėl laisvės, bet ką veikdami privalome tai atsiminti. Ateityje, prieš atiduodant jį spautuvę būsimuosius vadovėlius, turėtume leisti pamatyti jų rankraščius atsakomųjų asmenu komisijai, kurių nariai sugeba atskirti spalvas. Tiesiogines ar netiesiogines okupacijos tolerantų įtakos turi būti panaikintos tuojau.

Nebus apsirakta tvirtinant, kad dėl tų įtakų LB vadovybė nepaskatina Kavaliūną išleisti B. Pūkelevičiūtės parašytą vaikams skirtas knygas, kurių rankraščiai jau senai guli švietimo Tarybos stalčiuje. Žinoma, esant tokiai padėčiai, vis planuojant ir kalbant apie naujus knygų transportus iš okupuotos Lietuvos ar panašiu į virš minėtų knygelių leidimą, tenka ir toliau laukti suktų ir melagingų aiškinimų, todėl tolimesnė tolerancija būtų labai žalinga visiems. K. Radvila

met parduoti daugiau kaip už \$300 milijonų, kuri praėjusiais metais tepardavė už \$50 milijonų.

Maišas sidabrinių dešimtukų, kvoterių ir pusdolerių (po 1970 m. vyriausybė nebedėda sidabro į šias monetas), sudaręs \$1,000 nominalios vertės ir turįs 720 uncijų sidabro, atsieina \$2,045, o pernai temokėjo \$1,347 (aukščiau minėtoje Pacific Coast Coin Exchange).

Pirkdamas tris maišelius ar daugiau, gali gauti į kreditą, gyvais sumokėdamas nominalią monetų vertę ir mokėstį už maišelį. Vadinasi, \$6,135 vertės monetų gali gauti pirkti už \$3,135. Sako, kad apie 90% investuotojų perka į kreditą. Dabar birža skaito 8% metinių už kreditą, plus \$10 mokesčio už maišelio saugojimą vienerius metus. Be to, reikia mokėti 2% brokerio mokesčio perkant ir 2% parduodant.

O jei esi tikras vertėveiva, gali sidabro monetų arba juo luitų pirkti optacijos keliu (futures). Čia yra didžiausios galimybės

pelnėti. Už \$2,000 gali kontroliuoti 10,000 uncijų, kurios dabar moka \$27,000 Commodity Exchange, Inc., New Yorke; arba už \$1,000 gali įsigyti 5,000 uncijų iš Chicago Board of Trade.

Optacijos yra itin veiksmingas būdas — jos įgalina palyginti mažomis gyvų pinigų sumomis kontroliuoti didelius vertybių kiekius. Galima susidaryti kontraktą, įmokant apie 10 procentų jo vertės. Vadinasi, 90% pirkinio duodama į kreditą. Kadangi kredito teikimo taisyklės yra gan palankios, daugumas analizuotojų mano, kad optacijos yra geriausias būdas žmonėms, norintiems spekuliuoti sidabru.

Tačiau reikia atsiminti vieną dalyką: jei kaina gerokai kris-tų, tektų pridėti daugiau gyvų pinigų, o to nepadarius, brokeris būtų atpalaidotas nuo sandėrio. C. T.

Kam tokio filmo reikėjo

Reuteris praneša iš popiežiaus vasarinės rezidencijos Castel Gondolfo, kad popiežius Pau-

lius pasmerkė Danijoje susuk-tą filmą apie Jėzaus Kristaus ly-tinį gyvenimą, pripažindamas filmą "nešvari ir erotiniu", to-kiu kurs įžeidžia visą krikščio-nių tikėjimą. To filmo, pavadin-to "The Loves of Jesus Christ", pagaminimą parėmė pati Dani-jos valdžia, nors pats direktorius Jens Jorgen Thorsen jį pavadi-no "kraštutiniai nešvankiu".

"Visa krikščionių religija tuo-mi yra įžeista", pasakė 75-metis popiežius kalboje piligrimams. "Ir protestonų dauguma dėl to viešai reagavo. Mums atrodo, kad meno ar kultūros laisvė ne-turi būti panaudojama tokiam įžeidimui pateisinti".

Vatikano dienraštis "Osserva-tore Romano" apkaltino Dani-jos vldžią "rūsčiai pažeidus ir sulaužius teises tų piliečių, ku-rie tomis (krikščioniškomis) ver-tybėmis tiki".

"NAUJIEŅŲ" KIEKVIENO LIETUVIO DRAUGAS IR BIČIULIS

Prof. Vaclovo Biržiškos
**SENUJŲ LIETUVIŠKŲ
KNYGIŠTORIJA**
Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai. Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.
Abi knygos gausite, jei pinigus pasiūsite tokiu adresu:
NAUJIEŅOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

NAUJIEŅŲ VAJAUS PROGA
Vėjus komisija dėkoja visiems rėmėjams už aukas ir kitokia para-ma, taip pat už atsiliepiamus laiškus ir pareiškimais, kurie rado teigiamą at-garsį visu lietuvių protuose bei širdyse pačioje vėjus pradžioje.
Antrajame vėjus laikotarpyje norime ir prašome atkreipti dėmesį ne tik į reikiamą paramą aukomis, bet ir kiekvienam laikraščiui branelau-gia dovana — nauja prenumeratoriui, kad nuolat didėjančią jo skaicūnį būtų užtikrinta egzistencija nekeltiant kainos. Naujienos savo tiksliu in-formacija ir laikyvena, remdamos visas lietuvių demokratines institucijas bei bendruosius bei visiems naudingus darbus, užsitarnavo visu lietuvių dėmesio ir paramos. Reikia, kad tas dėmesys ir parama būtų konkreti. Todėl kviečiame visus skaitytojus imtis iniciatyvos platinti Naujienas. Pasiūnydami surasti bent po vieną naują skaitytoją. Visi lietuviai yra kviečiami užsiskirti Naujienas. Jos yra visiems įdomios, naudingos, rei-kingos, ir net būtinos.
Chicagoje, priemiesčiuose ir Kanadoje Naujienos metams — \$22.00, pusel metų — \$12.00, trims mėnesiams — \$7.00, vienam mėnesiui — \$3.00. Kietas, JAV vietose metams — \$20.00, pusel metų — \$11.00, vienam mėne-siui — \$3.00. Užsieniuose — \$23.00 metams.
Prašome naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIEŅOS
1739 So. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

Sjūntiu dol.

Prašau siūsti Naujienas per mane užsiskakiuslam naujam skaitytojui.

Užsakau Naujienas savo kaip dovana proga.

Sumokė savo prenumeratą mėnesiu anksčiau, kad jums nereikėtų siūsti raginimo.

Vėjus proga prašau siūsti Naujienas vieną savaitę, kad su jėmis su susipažintų.

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS

Parasas

Nesenai išėjusi laukta
Juozės Vaičiūnienės knyga
TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS
100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.
Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui
Ansambliai, chorai, grupės, užsiskusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.
Knygą galima gauti Naujienose arba pasiūnyant čekį ar Money or-derį tokiu adresu:
NAUJIEŅOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams išgyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/4%	PER ANNUM
	\$5,000.00 OR MORE
	4 YEAR MATURITY
6 3/4%	\$5,000.00 OR MORE
	30 MONTHS MATURITY
6 1/2%	\$2,500.00 OR MORE
	1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.
Isteigta 1923 metais. Tel. 421-3070
Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyt.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-4100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months. Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
trims mėnesiams vienam mėnesiui	\$6.00
trims mėnesiams vienam mėnesiui	\$2.90
Kanadoje:	
metams	\$28.00
pusei metų	\$12.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Užsienio:	
metams	\$23.00
pusei metų	\$13.00
vienam mėnesiui	\$3.50
Naujienuos eina kasdien, šiek tiek sekmdienius. Leidžia Naujienuos Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608, Telef. Haymarket 1-8100.	
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Nesutaria dėl Berlyno

Federalinės vokiečių respublikos kancleris Willy Brandtas, aptaręs kelis pagrindinius naujos sutarties dėsnius su Sovietų Sąjunga, ilgai nesutarė dėl Berlyno. Vokiečių vyriausybė buvo pasiryžusi tartis su Sovietų Sąjunga ir daryti jai dideles nuolaidas, bet pirmos kelionės metu jis rusams aiškiai pasakė, kad Berlyno klausimu jis nedarys jokių nuolaidų. Brandtas labai gerai pažino berlyniečius, kartu su jais priešinosi sovietų bandymams pagrobti Berlyną, ir buvo pasiryžęs Berlyno rusams neatiduoti.

Susitarimas su sovietų valdžia buvo paruoštas jau 1971 metais, bet Berlyno problema išstius metus suvėlino sutarties pasirašymą. Sovietų valdžia turėjo tartis su amerikiečiais, britais ir prancūzais, kol galutinai išsiaiškino. Sovietų valdžia darė spaudimą į vakarų sąjungininkus, griovė kiekvieną pasiūlymą, o vėliau kabinėjosi prie kiekvieno žodžio, iš anksto norėdama tiksliai nusakyti to žodžio reikšmę naujai ruošiamoje sutartyje. Sąjungininkų ambasadoriai laikėsi vieningai ir privertė rusus padaryti nuolaidas.

Kancleris Brandtas buvo patenkintas sąjungininkų susitarimu dėl Berlyno. Jis buvo tikras, kad rusai Berlyne negalės saugaliauti. Jeigu rusų maršalui arba į generalus pakeltam pirmam sekretoriui ateitų į galvą mintis vėl kenti berlyniečiams, tai Brandtas dabar žino, kad JAV, britai ir prancūzai turės įsikišti, nes jie pasižadėjo ginti vakarų Berlyno teises. Jeigu dėl Berlyno Brandtas tokio pasižadėjimo būtų negavęs, tai jokio susitarimo su Maskva jis nebūtų pasirašęs.

Kancleris Brandtas, aptaręs reikalus su Sovietų Sąjunga, panašią sutartį jis išsiderėjo ir iš lenkų. Sutartys pasirašytos su rusais, bet prekyba su Sovietų Sąjunga ir Vakarų Vokietija nedidėja. Viskas jau aptarta ir su lenkais, bet dar ne visi vokiečiai išleisti iš Lenkijos. Pasirodo, kad labai daug Lenkijoj gyvenančių vokiečių nori išvažiuoti į Vokietiją. Lenkai negali išleisti dirbtuvių vedėjų, specialistų. Jeigu išvažiuotų kiekvienas dirbantis vokiečiai, tai lenkų pramonė nueitų niekais. Sustotų kasyklos, niekais eitų ir kitos pramonės šakos.

Brandtas aptarė pagrindinius susitarimus ir su dabartine Čekoslovakijos valdžia. Jis privertė čekus panaikinti visą eilę patvarkymų, kuriuos čekų valdžia buvo paskelbusi prieš vokiečius, dar tebegyvenančius čekų teritorijoje. Brandtas norėtų su čekais ne tik pasirašyti sutartį, bet ir pradėti su jais įvairią prekybą. Vokiečiai

“AKIRACIŲ” AKIRACIAI (16)

NERIMTAS IR “PAKVAISĖJĖS” ŽURNALIZMAS

P. STRAVINSKAS

“Akiračių” š. m. birželio mėn. jo paties nusikaltu terminu talaidoje Algirdas T. Antanaitis riant, “pakvaišėjusių” žurnalizmo. pasireiškė, kaip matysime, nerimtu, o Vytautas Gedrimas, Nors šią “Akiračių” laidą

nori gauti iš Čekoslovakijos žaliavų ir pusiau apdirbtų mašinų dalių. Vokiečiai galėtų pagaminti didoką skaičių modernių mašinų, jeigu čekų pramonė galėtų gaminti vokiečiams pagalbinės dalis. Čekai yra įsitikinę, kad atsigautų čekų pramonės, nes jie žino, kad iš vokiečių jie gautų atlyginimą. Rusai iš Čekoslovakijos viską vežė, bet nieko jiems nemokėjo. Tuo tarpu čekai tikisi gauti atlyginimą už vokiečiams parduodamas prekes.

Bet pasitarimai vokiečių — čekų sutarčiai baigti užkliuvo. Čekai sutiko su tais pačiais pagrindiniais klausimais, dėl kurių Brandtui pavyko susitarti su lenkais ir su Maskva, bet pasitarimai užkliuvo dėl Berlyno. Vokiečiai reikalauja, kad Čekoslovakijoje būsimeji Vokietijos konsulai galėtų ginti ir Berlyno vokiečių teises, o čekai apie Berlyną nebenori kalbėti. Pradžioje jie įvairiai išsiskutinę, o paskutiniu metu jie beveik aiškiai pasakė, kad Brandto valdžiai jie neleis atstovauti Berlyno gyventojų.

Rugsėjo 6 dieną Federalinės vokiečių respublikos užsienio ministras Walter Scheel turėjo nuvykti į Pragę, išlyginti ruošiamos sutarties tekstą ir padėti savo inicialus. Bet čekų atstovams nesutikus pripažinti Federalinei respublikai teisės atstovauti berlyniečių, ministras Scheel atidėjo savo kelionę. Vėliau turėjo į Pragę važiuoti ir kancleris Brandtas, bet ir jo kelionė bus atidėta.

Panašius susitarimus turėjo vokiečiai pasirašyti su Bulgarija ir Vengrija. Bet vokiečiai pareiškė, kad šis reikalas teks atidėti. Vokiečiai nori palaukti, ką darys čekai. Jeigu čekai bandys siaurinti vokiečių teises Berlyne, tai Federalinė Vokietija jokios sutarties su čekais nepasirašys ir jokios prekybos su čekais nepradės. O su bulgarais ir vengrais vokiečiams nėra jokio reikalo pradėti derybų. Jeigu Maskva pakeitė savo nuomonę dėl Berlyno, jeigu ji nori bandyti siaurinti Federalinės Vokietijos teises, tai nėra prasmės gaišinti laiką su bulgarais ir vengrais. Jeigu Maskva įsakys čekams sutikti ir pasirašyti susitarimą su vokiečiais, tai tada galima laukti, kad jie įsakys vengrams ir bulgarams daryti tą patį.

Kancleris Brandtas parinko tokį momentą, kada vokiečiai rusams labai reikalingi. Šiandien Vakarų Vokietijos ūkis labai gerai klesti. Karo metu išgriausta Vokietija atstatyta. Kiekvienas Vokietijos darbininkas dirba. Daugelis užsienio darbininkų važiuoja į Vakarų Vokietiją ir įstraukia į vokiečių žemės ūkį arba pramonę. Vokiečiai sugebėjo įtraukti į savo pramonę šimtus tūkstančių vokiečių, atbėgusių iš Rytų provincijų. Vokiečiai rusams gali padėti atstatyti atsilikusią pramonę, jeigu rusai sutiks mokėti vokiečiams už parduodamas prekes. Vokiečiai gali padėti ir lenkams įsigyti naujas mašinas, jeigu Lenkija išleis norinčius išvažiuoti vokiečius. Vokiečiai kariuomenės nebeturi, bet jie yra tokį galingi, kad labai lengvai gali šokdinti čekus komunistus. Čekams reikalinga vokiečių parama, bet ne vokiečiams.

Kai kancleris Brandtas išstius metus nesirašė susitarimo su Maskva, kol nebuvo išspręstas Berlyno klausimas, taip jis nesirašys susitarimo su čekais, kol nepripažins Federalinei valdžiai teisių atstovauti berlyniečiams.

ankščiau ir teigiamai įvertinam, kaip žymiai geresnę už kitas, pirmesnias šio laikraščio laidas, bet šių dviejų akiratininkų raštai labai gadinam “Akiračių” akiračius.

I. — ALGIRDO T. ANTANAICIO KALTIMINAI NAUJIENŲ BE ĮRODYMŲ

Algirdas T. Antanaitis pažėrė Naujienuos visą eilę kaltinimų, nepagrįsdamas jų nei vieno įrodymais. Jis gi Naujienuos kaltina netolerancija, kitų asmenų niekinimu, faktų iškraipymu, neologiska faktų interpretacija, “erzelio” kėlimu ir kitais, jo nuomone, nusizengimais spaudos etikai, bet neroduro, kur, kokiuose rašiniuose ir kaip tos negerovės mūs Naujienuose pasireiškė. Tiesiog žmogus negali suprasti, apie ką jis rašo, ką turi mintyje, ką ir kuo, būtent, konkrečiai jisai kaltina. Tai ar galima su juo diskutuoti? Ar reikia tuos jo abstraktinius, sakytai, burbulinius kaltinimus griauti, kada jų konkrečių išvis nėra? Naujienu redaktorius tiesiog vedamas į pagundą tokiam kaltintojui pasakyti: eik šalin, arba duok man konkrečius faktus! *Da mihi factum!*

Apskritai, Algirdo T. Antanaitis šis rašymas — tai pavyzdis, kaip spaudoje nereikia rašyt. Tai nerimtas žurnalizmas.

II. — VYTAUTO GEDRIMO NUSIKALSTAMIEJI RASYMAI

Vytautas Gedrimas, pats prisidėjęs savo veidą pseudonimu, aiškina išsiuoses kitų pseudonimus, atidenginėja juos, lyg tas būtų jam leistina, derintųsi su spaudos etika, kurios nesilaikymą jis nuolat ir nuolat prikaishoja kitiems. Tas vyras pseudonimu jau senai dangstosi savo jau seną veidelį, kurį aš pažįstu jau nuo vakar. Bet man nerūpi čia jį “demaskuoti”. Aš noriu tik parodyti čia, kur tas “Akiračių” spaudos apžvalgininkas nuvažiavo, kiek toli jis pasinešė į spaudos kriminalistiką. Tuom tarpu aš pateiksiu tikrai vieną jo nusikalstamąjį bandymą atidengti, matot, P. Stravinsko — tai, va mano “pseudoniminį” vardą.

Prieš kelis mėn. “Akiračiuose” jis sako, kaip kada rašiau, “žurnalistinėje mozaikoje” įtarpino Naujienu bendradarbio K. Strėvos vieno straipsnio gabalą, kaip labai jau “menkos vertės” iri parašė, kad tas K. Strėva, tai Stravinskas, vadinamas, aš.

Tas gi pseudoniminis vardas

visai ne mano. mano. Aš rntu publicistinių straipsnių, koks buvo ir anas K. Strėvos straipsnis, pseudonimas niekad savo gyvenime nesu rašęs, nei dabar nerašau. Ką rašau, sava pavarde, pasiimdamas pilną atsakomybę už savo skelbiamas spaudoje mintis. Tiesa, esu rašęs ir dabar kartais parašau kuriam laikraščiu (tik ne Naujienuos, kaip gal kas mano) redakcinių straipsnių (vedamųjų ar kitų be parašo), kuriuos redakcijos spausdina savo vardu ir atsakomybe, nors aš leidžiu juos spausdinti ir mano pavarde.

Taigi minėtas Vytauto Gedrimo paskelbimas “Akiračiuose”, kad K. Strėva — tai mano pseudonimas, buvo jo Gedrimo susikurta fantazija arba jo hallucinacija.

Aš dėl to nereagavau. Man buvo įdomu stebėti, ką toliau tas nedoras žmogus darys.

Kurį laiką lukterėjęs, jis dabar, va, “Akiračių” š. m. birželio mėn. laidoje vėl įsidėjo vieną gabalą K. Strėvos straipsnio į jau kitą savo “žurnalistinę mozaiką”, kaip jau jo višiams, matot, jo “išaiškinto” autoriaus, tai, mano, ir parašė šiuos mane “gražiai” charakterizuojančius žodžius:

“Naujienu nuolatinis bendradarbis K. Strėva, savo liguistais (m. pabr. — PS) užsiuolimais ir išvadamis yra gerai žinomas (m. pabr. — PS) ir nereikalingas jokio specialaus pristatymo.

Štai vėl Naujienuose (Nr. 128, 1973 V. 31) jis šitaip rašo: “... Toliau jis lyg koks “clipping service” vaikogalis įkljuoja “Akiračiams” skirtą rašinių iškirptą iš Naujienu K. Strėvos straipsnio gabalėlį, o po to deda da va, koki savo ano tikrai gerai parašyto apie jo draugą — St. Santvarą straipsnio “įvertinimą”.

“Mūsų (matot, jau nei mūsų), atseit, visų akiratininkų — PS) supratimu, tai yra klasiškas žurnalistinio pakvaišėjimo (atseit beprotystės, sukvailėjimo — PS pavyzdis”.

Ak, kad skaitytojas žinotų, kokias pareigas neprikl. Lietuvoje šitas žmogus yra čjes, kaip jis čia, tremtyje, iškėlęs galvą, dideliu spaudos vyrų ir veikėju save laikė ir tebeiliko, kiek kartų jis deklamavo ir skandavo mūsų spaudoje žodžius: “kur mes etname, ką mes darome?!”

Ir štai va, jo moralės, jo etikos, ypač gi jo žurnalistinės etikos veidas!

Nepykstu ant jo, nors ir nesakau, kad galiu ramiai ir šypsančiu veidu žiūrėti į šitokių mūsų tautos “elito” vyrą.

Dabar tik žiūrėkite, kas iš mudviųjų yra “pakvaišęs”, atseit, išėjęs iš proto, kalbąs, rašąs hallucinacijomis, dėl savo vnyro sutrikimo, o gal prąta aptemęs dėl savo neapykantos aistros, matąs savo vaizduotėje to, ko visai nėra? Jis skalbia mane esant “K. Strėva” gal gi dėl savo “pakvaišėjimo”, matydamos mane savo hallucinacijose.

Tai kieno “žurnalizmas” yra jo žodžiais tariant, “klasiškas žurnalistinio pakvaišėjimo pavyzdis”?

Štai, kas kenkia “Akiračiams”, jų redaktorių ir leidėjų geram vardu. Tokios “moralės” bendradarbių “Akiračiuose” besama ir daugiau. Tai yra to laikraščio gėda. Kol jie, tie, daugiausia politiniai vagabundai, perbėgėliai, atbėgė į “Akiračius” iš kitų politinių grupuočių (ypač iš tautininkų), palikę ir išdavę savo idėjos draugus ir vadus, reikišs “Akiračių” akiračiuose tokia savo nesvaria, nedora, net jau ir kriminaline ir žurnalistine kūryba, tol “Akiračiai”, netgi šiuo metu kiek pasitaisę, negalės tobulėti ir dorėti.

Mano nuoširdus patarimas jiems yra šis: vyti lauk iš savo skilčių tokius, kaip Vyt. Gedrimas ir dar kaikas, “žurnalistus” ir neleisti jiems tęsti savo rašymais to laikraščio.

MANO PAREIŠKIMAS “AKIRACIŲ” REDAKCIJAI:

Protestuodamas dėl Vytauto Gedrimo mane įzeidžiančio rašymo ir skelbtos apie mane netiesos “Akiračiuose”, aš reikalauju Jus nuo tų Gedrimo rašymų atsiriboti. Ką darys Vyt. Gedrimas su savo “spaudos etika”, mane tas neinteresuoja.

Straipsnių serijos pabaiga

Savo namine vaistų spintelę reikia nepaprastai svariai ir tvarkingai užleikyti, kaip šiam vaizdelyje parodyta: išimti visas butelkes ir nuplauti lentynas; patikrinti visus užrašus, kad neįvyktų klaidų, nes vaistų sumaišymas gali būti fatališkas. Patikrinti, kokiu vaistų trūksta ir juos papildyti, kad būtų bet kokiam netikėtumui pasiruošęs.

MANO TĖVYNĖ LIETUVA

Jonas Gediminas Žalbas

Skiriu
Laisviems ir Pavergtiems Broliams
VILNIAUS, LIETUVOS SOSTINĖS
650 M. SUKAKTIES PROGA
(1323 — 1973)

2
Salų, Smurgainių, Gudagojaus,
Vilnios Senosios ir Lydos —
Nei tu Maldėnų*) žemės “rojuji”
Iš proletaro “saulės” kruvinos.

Su naujo rytmečio aušra
Išjos galingas Baltas Vytis,
Daugiau kentė, vergaut gana!...
Ir priešas bus išvytas!

Vėl sesės ploną drobę aus,
Ir plaks dalgis sugrįžę broliai...
Ir jei kovos trimatis šauks,
Jie bus kariai ir savanoriai!

VI

Narutis ežeras platus —
Tai Lietuvos rytinė jūra.
Gilus, kaip brolis atkaklus,
Kurio jasmus banga užbūrė.

Per okupacijas visas
Vilnim blaivia krantus skalavo

*) Maldėnai — Molodėcinas, Lietuvos miesto susivaintas pavadinimas.

Ir ašaras sesers gailias
Gelmė pamilo taip kaip savo.

Putojančių bangų glėbį
Svajonės narstė šilko giją.
Dabar svajonėmis grįžtu
Atgal pas brolius į Vilniją.

Tyli daina — liūliuojanti,
Kaip motinos lopsinė vaikui.
Tauta, šį kraštą mylinti,
Bus kovai atspari — ir laikui.

VII

Ten Gardinas anapus liko,
Baltvėžio giria ir Seinai!
Suvalkuos misiją atliko
Lenkų pikti pasiuntiniai.

Juoda dėmė, klasta ir karas —
Tai “krikšto broliai” iš pietų!
Sulaužė sutartį, ir aras
Užpuolė mus iš pasalų.

Neries pakrantėj šiltas kraujas,
Drėkino žemlenio daigus.
Vilniaus Rasai Nežinomo Kareivio
Priglaudė kaulus į kapus.

Palaidojo greta Čiurlionio —
Simbolika, kūryba ir kova. —
Kur žengė žingsnį savanoriai,
Ten laisvėn kilo Lietuva.

Tik pavergtos tėvynės plote
Klaiki buitis, kieta kova —
Antantė, pergaltės valdovė,
Mums tarė “veto” — nevalia!

Laisvais rubežiais juosti aiščius.
Išplėstas Vilnius, Lietuvos Brasta.
Dabar “Kalinigradas” — buvęs
Karaliaučius, “arti” Maskva.

“Toli” nuo Lietuvos, “arti” Maskva.
Kitiems palikome Gumbinę
Su Tilže, Pilkalniu savu,
Ne vien dėl baimės — išsigynėm

Ir netesėjom pažadų!
Sujungti pavergtos šalies
Visas gentis, visas žemes,
Kaip brangų kraštį praeties...
Kas laisvėj gimė, laisvėn ves!

VIII

Kaip spindulys už melsvo šilo,
Lyg rausvos žaros vakare,
Pro antkapio skliausus iškilo
Donelitis mažvydiška tarme.

Į Karaliaučių jį skubantį regiu
Atskleist tenykštį bočių raštą,
Kad vėl po šimtmėčių ilgų
Prikeltų laisvėn gimtą kraštą.

Nes Karaliaučius ir Lietuvos Brasta —
Viena nedaloma Tėvynė,
Mums šventas vardas — Lietuva —,
Šalis, kurią Kalanta gynė!

Stebuklas būtų, jei pakiltų
Seni vaidilos iš kapų!
Tikrai skausmingai nusiviltų
Ainiai, vaidilomis šių dienų!
Pramančių garbino senovėj
Laisvų dienų Tėvynės žyniai.

Dabar, kas turta susikrovė,
Užmiršo pareigas Tėvynėi.
Tarp kinta žmonės ir laikai,
O žyniai perkami už grašį.

Ar tie nutautinti vaikai
Eis gint savos šalies rubežiu?

Tik tu, kryžiuojama tauta,
Prie Nemuno ir Neries,
Pastojus priešui kelią,
Kaip kitados viena grumies.

IX

Nors mazgas Gordijaus painus,
Bet mes atrišti jį privalom,
Nes naujas priešas įžulus,
Jau baigia bristi Pisko balon

Rodos, tik vakar Lietuvos Brasta
Eikliuosius žirgus upėj girdė.
Šiandien lyg perlas prarasta
Gudams — sukruvino man širdį!

Nežinot jūs, nejaucia jie,
Kodėl taip širdį skausmas gelia?
Gal tu viena, tamsi naktie,
Gali apverkt likimo dalią.

Vai, Ukraina, mielas krašte!
Bendrų kovų narsi dalyvė,
Tavoį platybėje bekrastėj,
Jus nuo mongolų bočiai gynė.

Rankas paduokim ties Brasta,
Tebus ji langu mūsų šaliai
Ir jums ir mums neispręsta
Tykojanti klasta baltų erelių.

Grėsmė grūmojanti kaip kitados,
Nuolat prie mūsų vartų stovi.
Dėl jūsų Lvovo ir Lietuvos
Vilniaus, Suvalkų ir Pastovių.

Tad brėžkim sieną ties Brasta,
Kurį pasaulis amžiais žino:
Ten Ukraina — čia Lietuva,
Čia senas kraštas Gedimino!

Kaimynais buvome ir jais palikom,
Tebūna nublokšta klasta!
Tik antspaudą atspausdinti liko —
Laisvoji Lietuvos Brasta.

X

Lopšį Neries ir Nemuno versmės
Radau aš Lietuvos gyvoj širdy.
Kas vardą įgimtą iškeist galės?
Lyg priekaištą bangos girdi. —

Neris į “Viliją”, “Veilią” — o
Nemunas į “Niemen”, “Memelį”,
Lyg “Alfa ir Omega” — pradžia ir
pabaiga.

Tai mes išmainėme istoriją ir gerį,
Į savo sąžines menkas.
Yra baltų — jie graudžiai rašo:
Mano tauta, mano lauta...
Rubežiai tavo — tik mirażas,
Sapnuos išburla Lietuva.

Pakaks ir Šiluvos, ne mūsų
Bartininkai,
O kam Gervėčiai, Salos ir Seinai?
Ir senas Gardinas Kęstučio ginamas
daug kartų,
Ar numylėti Vytauto Trakai?
(Bus daugiau)

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

IR

DR. FANG C. LU

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Antras ofisas —

8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500

Priima liginis pagal susitarimą.
Jei neatsiliepa, skambinti 3/4-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA

Tel. 695-0533

Fox Valley Medical Center

860 SUMMIT ST.

ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

2434 WEST 71st STREET

Ofisas: HEMlock 4-5849

Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:

Pirmadienis ir ketvirtadienis, 1-7 val.,
antradienis, penktadienis nuo 1-5, treči-
adienis, šeštadienis, sekmadienis, 9-12 val.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepa, skambinti MI 3-0001.

**DR. NINA KRAUCEL -
KRIAUCELIUNAITE**

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

6132 So. KEDZIE AVE.

Tel. WA 5-2670.

Neatsiliepa — skambinti
471-0225.

Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700

Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MĖSKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.

2454 WEST 71st STREET

VALANDOS: Pirmadienis, antradienis,
ketvirtadienis ir penktadienis nuo 3 iki 7 val. popiet.
Šeštadienis nuo 9 iki 11 val.
ryto tik susitarus.

Trečiadienis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMERISTAS

KALBA LIETUVISKAI

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis, pritaiko akinius ir
"contact lenses".

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63rd STREET

Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.

Ofiso telefonai: 776-2880

Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika ir chirurgija

Ofisas 2750 WEST 71st St.

Tel.: 925-8296

Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadienis ir trečiadienis
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS

Ofisas: 2652 WEST 59th STREET

Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
penktadienį, 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienis
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET

Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123

Rezid. telefonai: Gibson 8-6195

Priima liginis pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefon. HE 4-2123.
Jei neatsiliepa, tai telefon. GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS

Aparatai - Protezai, Med. Ban-
dažai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadienis 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Tel.: PRespect 6-5084

**SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS**

NAUJA VILTIS

Artritis jau gydomas
operacijų būdu

Dr. T. R. Van Dellen straipsnyje "Artricio chirurgija teikia atnaujintą viltį", rašo, kad jau daug atvejų parodė, jog yra galima artritį, pavyzdžiui šlaunies, sėkmingai pagydyti operacijos būdu pašalinant visą sąnarį ir jo vieton įdedant dirbtinį "kamuolį ir lizdą" ball and socket). Tūkstančiai žmonių šiandien vaikšto su žmogaus rankomis gamintais dirbtiniais sąnariais ir iš jų 95 uošimčiai vaikšto be mažiausio nepatogumo ir nerasidami. Tokios operacijos jau daromos visoje eilėje Amerikos ligoninių, kur yra chirurgų išspecializavusių tokioms operacijoms.

Pirštų sąnarių reumatoidinis artritis irgi pasiduodas chirurginiam pataisymui.

Gana paplitęs yra kelių artritis, kadangi keliai yra labai išnaudojami ir turi kasdien per visą amžių išnešioti kūną. Operacija rekomentuojama kai jokios kitos priemonės nebepa-

deda. Jau esą galima gauti keletas rūšių sintetinių kelių.

Bet dar teksia palaukti, kol paaiškės, ar tokie dirbtiniai keliai atlaikys juos naudojant per metų eilę.

Kiek dabar gyventojų Lietuvos miestuose

Europos Lietuvos Nr. 29 iš sovietinių šaltinių praneša, kad 1972 m. gale 54% visų Lietuvos gyventojų jau buvo apsigyvenę miestuose. Iš viso Lietuvoje esama 114 miestų. Didžiausias miestas, be abejo, yra Vilnius, o mažiausias Birštonas ir Neringa. Pirmąjį didžiųjų miestų dešimtuką sudaro.

Vilnius	Tūkst. gyventojų	409.3
Kaunas		332.4
Klaipėda		155.0
Šiauliai		103.2
Panevėžys		84.0
Alytus		36.9
Kapsukas		31.7
Ukmergė		23.7
Kėdainiai		23.6
Telšiai		22.0

Į Dotnuvos Akademiją rusams lengviau patekti

"Tiesa" skelbia studentų priėmimą Lietuvos žemės ūkio akademiją 1973-74 m. Stojantieji į visus fakultetus turi išlaikyti keturis egzaminus ir pateikti teigiamas charakteristikas.

Laikomieji dalykai įvairuoja pagal specialybę. Pvz., stojantieji į agronomijos fakultetą, egzaminus laiko iš lietuvių kalbos ir literatūros, biologijos, chemijos ir fizikos.

Dviejuose akademijos fakultetuose yra grupės su dėstomąja rusų kalba. Į jas stojantieji egzaminus laiko tik iš rusų kalbos ir literatūros.

Rolando Poškos paveikslai parodoje

Rockfordiečio lietuvių Rolando Poškos paveikslai išstatyti Arlington Parko didelėje parodoje. Jis yra pamėgęs tepti milžiniško dydžio paveikslus, todėl jis ir gavo vietos didelėje erdvėje vietoje. Lietuvių rockfordiečio paveikslai išstatyti šalia Picasso ir Šagalo darbų.

Rolandas Poška mokytojauna Milwaukee Leithon meno mokykloje. Jis dėsto meną ir Rockfordo meno mokykloje. Jis mėgsta piešti nepaprastai didelius paveikslus. Mažesnėse parodose jo darbai nėra vietos. Arlington Parke yra daug vietos, todėl jis ir atvežė didoką savo darbų skaičių.

Roland Poška yra čikagiečiams gerai pažįstamo buvusio Jaunimo redaktoriaus ir garsinimo bendrovės savininko Juozo Poškos giminaitis, brolio sūnus.

Arlington Parke esanti meno paveikslų paroda yra atidara nuo 10 valandos ryto iki 10 valandos vakaro. Pirmadienį paroda uždarys.

**SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS**

Prezidentų Stulginskio ir Griniaus eglės

Paminklų prie Nepriklausomos Lietuvos prezidentų: Aleksandro Stulginskio ir Dr. Kazio Griniaus eglų atidengimo iškilmės prasidės pamaldomis, už kėnciančią okupuotą tėvynę Lietuvą, 1973 m. rugsėjo mėn. 9 d. sekmdienį, International Friendship Garden, Michigan City, Indiana.

12:00 val. pamaldas atnašaus ir tai šventei pamokslą pasakys kun. Jonas Borevičius.

Chicagoe ir jos apylinkėse esančios lietuvių organizacijos ir visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti ir visus tris Nepriklausomos Lietuvos prezidentus pagerbti.

Kur dingti per Darbo savaitgalį

Chicago Motor Club siūlo apie 8 vietas, lankytinas per Darbo Dienos savaitgalį, būtent Indian Dunes parką, Ind., pasiekiamą U. S. plentu 12 ir Ind. vieškeliu 49. Tas parkas (prie Tremonto) turi 2,182 akrus smėlio kopų ir tris mylias Michigano ežero papludimių iki pat Beverly Shores.

Kita lankytina vieta rekomenduojama Wyandotte Cave, Ind. Tai didžiausi visame pasaulyje požemiai (olos), kurių yra iširti apie 23 mylios. Tų olių lankymas turistams su palydovais su Darbo diena baigiasi.

Grybautojams rekomenduotina 650,000 akrų Nicolet giria (Nicolet National Forest) šiauriniame Wisconsin, kuri pasiekama keliais plentais. Giriai artimiausios vietovės yra Rhineland Eagle River, Green Bay Marinette ir Three Lakes.

Motory klubas dar rekomenduoja tokias vietas, kaip Devil's Lake State Park prie Baraboo, Wis., Door County, Wis., Galena, Ill., ir NewGlarus, Wis.

250 Illinojaus kalinių tikisi išleisti į laisvę

Jei Illinojaus aukščiausias teismas užgirs apeliacijų gynėjo (appelleate defender) peticiją, apie 250 kalėjimuose bausmes už įvairius nusikaltimus atsidėdintiųjų gali tikėtis sąlyginiai būti paleisti į laisvę. Peticijoje prašoma pasiremiant sausio 1 d. įsigaliojusiu naujuoju Uniform Code of Corrections visiems kaliniams patikrinti galimybę pritaikinti parolę. Tas kodas mato sutrumpinti bausmes visu trečdaliu.

Kaliny pripažįstamas tinkamu parolėi, kai jis atėdė bausmės minimumą ir yra pasižymėjęs geru elgesiu.

Oak Park "sušlapo"

Chicagos priemiestis Oak Park pirmą kartą per 100 metų sušlapo, tai yra leido savo ribose pardavinėti ir gerti alkoholinius gėrimus. Pats pirmasis leidimas buvo duotas Rymo katalikų bažnyčiai 815 S. East avenue.

Oak Park miestelio taryba dar praėitą kovo mėnesį priėmė potvarkį, kuriuo leidžiama alkoholinius gėrimus viešbučiuose, restoranuose ir klubuose, ir pirmoje eilėje — bažnyčiose.

"Mes leisime alkoholinius gėrimus tik specialių įvykių progai, kaip tai per Šventus pietus ir, galbūt švento Patriko dieną", paaiškino Dangun žengimo (Ascension) parapijos atstovas.

"NAUJIENOS" KLEKVIENO LIETUVIO DRAUGAS IR BICIUOLIS

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

— Chicago Medžoroju - Meškerojų Klubas kviečia visus į piktakį sekmdienį, rugsėjo 2 d., Bruzgulienės sode. Bus įvairių valgių ir gėrimų. Gros Ramonio orkestras.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BUTINI KRIKŠČIONIUI

O Viešpatys Jėzū! Eik, nes tasai man yra išrinktas indas, kad man būtų mano vardą po skimis pagonų, ir karalių, ir Izraeliaus sūnų. Ap. Darb. 9:15.

Matydami, kad Jėzus buvo Tėvo išrinktas, mes glaudžiamės prie jo; matydami Tėvo charakterį, apsišiekiantį jame, mes palikome viską ir nuėjome pas jį. Todėl jeigu stengiamės suteikti pagalbą arba pašalpą kokiam žmogui, arba atliekame kokį Dieviškame plane pažymėtą tarnavimą, neturime tai daryti norėdami pagirti arba išgražinti tik patys save, bet turime paremti tai savo širdies patraukimais prie Viešpaties ir pripažinimu, kad mūsų vadas yra Dievo paskirtas.

Kristus pasakė, kad jis įsteigs bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet ne kiekvienam aišku, kuri yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Kristus bažnyčia. Į visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedideleje knygytėje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei parašysite tokiu adresu: F. Zaviat, 3715 W. 66th St., Chicago, Illinois 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GRovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIASIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ.
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASATIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACEAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

5 - NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. - FRIDAY, AUGUST 31, 1972

TE MOTERYS BAUDŽIA PRIEVRTAUTOJUS

Romanas Pucinski, "Chicago's aldermanas" straipsnyje "Let women punish rapists" (Te moterys baudžia prievartautojus). The men have failed (Vyrai nesugebėjo) Chicago Tribune iškelė pasiūlymą pavesti pačioms moterims investiguoti, tardyti, teisti ir bausti tuos piktadarius, kadangi vyrai tas pareigas iki šiol atliko labai "mizerabiliškai".

Prievartavimai Amerikoje pasidarė dažniausiai smurto veiksmu ir virsta sparciai daugėjantiu kriminalu. Tas kriminalas skriaudžia vien tik moteris. Vien Chicagoje vien tik per birželio mėnesį gauta 130 pranešimų apie išprievartavimus. Tai yra 30 nuošimčių daugiau kaip per tą patį mėnesį pernai. Bet ai yra tik ledų kalno viršūnė, natam vandens paviršiuje, kurio didžioji dalis pasilieka po

vandeniu ir nėra matoma, rašo Pucinski. Vėliausios studijos rodo, kad per visą JAV kraštą kas septynios minutės įvyksta išprievartavimas. Bet reikia turėti galvoje, kad dešimtį kartų daugiau tokių piktadarysčių visiškai nepranešama, kadangi nukentėjusios nenori kęsti dar daugiau nužeminimų, kai pranešus policijai reikia vėliau asmeniškai eiti į teismą kaip liudininkei ir klausyti išprievartautojo advokato inkvizicijų.

Aldermanas Pucinski yra įteikęs Chicago miesto tarybai, kurios narys jis yra, biliaus projektą, kuris turės būti svarstomas pirmoje eilėje kai rugsėjo 10 dieną taryba susirinks posėdžio.

Pucinskio pasiūlyta yra prie Chicago policijos departamentu įsteigti specialų Prievartavimų Investigacijų Vienetą, sudarytą iš moterų policininkų, ku-

Žinoma filmų aktorė Ava Gardner jau daug metų gyvena Ispanijoje. Čia ji nufotografuota arklų lenktynėse Madride. Buvusi gražuolė, kaip matyt, jau pradėjo raukšlėtis.

Nauja krautuvė Marquette Parke

Rugsėjo 1 dieną, šeštadienį, atidaroma nauja MARQUETTE BAKERY IR DELIKATESŲ KRAUTUVĖ, Adresu: 2819 WEST 71st STREET.

Naujos krautuvės atidarymo proga rugsėjo 6, 7 ir 8 dienomis, visose Marquette Bakery krautuvėse, mūsų kepiniai bus parduodami su 15% nuolaida. Krautuvėių adresai: 2458 W. 69 St., 2645 W. 63rd St. ir 2819 W. 71st St.

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Čikagietis išpūdziai okuotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių prašymai, paimiti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista. 50 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donalaitis, THE SEASONS. Klasikinės poemos "Metal" poeto ade Rastenoio vertimas. Gražūs leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končias, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK v. 1-4. Uto bročiui, paliečiant to laiko Lietuvos valstybes ir jos kaimynų tarybą. 11 psl. Kaina \$3.06. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsintus čekį ar pinigine perlaida.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENE

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, coleriniai sertifikatai.

V. VALANTINAS

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelado

J. B. KONČIAUS knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

Kieti viršeliai \$4,00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiūsiame adresuoti, jei prisiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuviu gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapacinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai anelaidžiant Lietuvą, bėgima nuo bolševiku ir gyvenima tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta naktinės nemirklusomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriuos yra išvyskėjęs nesikeičiantis komunizmo klaidingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl. \$4.00.

ČIKAGIETIS IŠPŪDŽIASI KOMUNISTŲ PAVERTGTOJ LIETUVOJ. Autoras buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakionose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdūs aprašymai, kaip ten matė, kokias kalbas girdėjo ir kaip žmonės pasakė. 95 psl. \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGISKUOJU KILIMU I VILNIU. Kelionės į Lietuvą išpūdziai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ I ANAPUS GELEŽINOS UZDANGOS. Antrojo pastabuma neaprašyta istoristo ir agitatoria pronaaranda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Maciūnas, VINCAS KRĖVĖ SAVO LAIKUOSE, 1944-54 m. 49 psl. \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie Lietuvos kultūrinį gyvenimą. Skurdū tremtis ji nepaliekė bendradarbiavimų.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir to vadau yra ne mažiau žiaurus. Pasitinkime visi, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTUS 52 psl. \$1.00.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami.

NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridodant čekį ar pinigine perlaida.

rių valioj ir galioj bus prižiūrimi kaip Chicagoje elgiamasi su išprievartavimų aukomis.

Chicagoai būtinai reikalingas specialus investigacijų vienetas, sudarytas iš moterų, rašo ald. Pucinski, kadangi moterys jautriau negu vyrai reaguoja ir labiau moka atjausti tokio smurto aukas.

Chicago policijos pajėgose moterų yra tik 165, tuo tarpu kai vyrų policininkų yra 13,000.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Pasigailėjo Bataglijos

Buvęs Chicago kriminalo sindikato bosas Sam Bataglia, kurs už suokalbį iš vienos kompanijos išgauti \$70,000 buvo nuteistas 15 metų kalėjimo ir nuo 1967 m. gegužės 29 dienos sėdėjo kalėjime Marion, Ill., daktarams nustačius, kad turi vidurių ir kepenų vėžį ir dar gali pagyventi 90 dienų, šiomis dienomis buvo paleistas į laisvę.

"Valgoma" plastika

Švarios aplinkos šalininkai buvo neįjuokais susirūpinę, kad nebe ilgai trukus visa žemė bus apteršta plastikinėmis atmatomis, kadangi industrija plačiau pradeda vartoti plastiką supakavimams, indams ir kt., o plastika ilgus metus gali išbūti nesunaikinama.

Jau išrastas būdas plastikai gaminti tokiais, kuri susinaikina vienu metu bėgyje. Tokiai plastikai receptą išrado Brunel universiteto Anglijoje prof. Dr. G. J. L. Griffin, kurs Chicagoje vykstančioje Amerikos Chemikų Draugijos konferencijoje padarė pranešimą.

Gryna plastika nenyksta dėlto, kad bakterijos jos "neįkanda". Patirta, kad gaminant plastiką reikia į jos tešlą imaišyti net iki 40 nuošimčių krakmolo. Bakterijos kartu su jų mėgiama krakmolu suėdančios ir plastika.

Grynos plastikos medžiagai (bonkoms ir kt.) savaime sunykti reikia mažiausiai 10 metų, o "sukrakmolinta" plastika sunykstanti vėliausiai per vienus metus.

Uždraudė pigias šaudykles

Illinojaus seimas pagaliau priėmė atstovo Romano Kosinko pirmuosią bilį, kuriuo uždrausta pardavinėti šaudykles, vadinamas "Saturday Night Specials", kurie buvo pardavinėjami

SKAITYK IR KITAM PATARK

SKAITYTI DEMOKRATINĮ

DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

mi po kelis dolerius ir jais apsirūpindavo įvairūs paauglių gaujų nariai ir valkatos.

Pernai policija tokių revoliucijų sukufiskavo 7,000, be tvirtina, kad tokių šaudyklių daug tūkstančių tebėra "apyvartoje".

Judieji sąrašai

Sovietų žvalgyba, kaip spėjama, pradėjo papildyti "juoduosius sąrašus" naujais "priešais" amerikiečiais. Sovietų valdžios organas "Izvestija" pradėjo naują skiltį pavadintą "Detentės priešais" (Detente vadinamas politinis "atodėkis"). Toje skiltyje "detentės priešų" sąrašas pirmoje vietoje paskelbtas žymus amerikietis publicistas Joseph Alsop, kurs savo skiltyse visoje eilėje JAV laikraščių dažnai kritikuoja sovietus ir pataria abiem akimis žiūrėti ir saugotis turint bet kokius reikalus su komunistais.

Pasoga gyvais gyvuliais

Rūpestingai perskaitęs bibliją, Homer Watson, gyvenantis La Mesa, Calif., pasakė savo būsimam žentui Brian Martin, kad už jo dukters Janet ranką jis turi duoti kaip pasogą 6 karves, 2 kiaules, ožką ir asilą. Martin pagaliau išsiderėjo žymiai sumažintą pasogą, būtent vieną žalmargį versį, kurs Martinui kaštavo \$125.

Kaip "gerinami" maisto produktai

Vienas čikagiškis, nuvažiavęs į Kaliforniją, rašo kaip jis ten pirkto indą su apelsinų sūka. Nors už pusės mylios buvo dideli apelsinų sodai, pilni vešlių nuokusiu vaisių, bet kioske buvo vien sūka.

Perskaitęs tos sūkos "receptą" čikagiškis rado, kad sūka sudaryta iš: vandens, cukraus, koncentruotos apelsinų sūkos, apelsinų "mėšos", citrininės rūgšties, malio rūgšties, celuliozės, akacijos, daržovių aliejaus, vitamino C, sekorbino rūgšties, apelsinų aliejaus ir JAV valdžios leistų dažų ir caroteno. Negana to, pirkėjas dar perskaitė, kad visa "konkocija" pagaminta ir į indus supilstyta Illinojuj!

Valstiečių laudininkų tradicinė gegužinė

Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungos centro komitetas drauge su Chicago skyriumi artėjančio Darbo Dienos savaitgalio metu, rugsėjo 2 d. Faustinos ir Mečioslovo Mackevičių sodyboje, Lockport, Ill., rengia gegužinę, kuri savo pobūdžiu bus skirtinga nuo šiaip jau įprastų gegužinių. Nebus joje nei "laimės šaltinių" ar kitų neįtikėtinų. Rengėjai siekia suburti savo narius su artimaisiais socialiai vieniems su

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

REIKALINGI MEDŽIO DARBININKAI Patyrę dirbti mašinomis, Nuolatinis darbas. 400 No. STATE STREET Kreiptis nuo 10 v. ryto iki 4 val. popiet.

MAINTENANCE MAN

Experienced only. Heat treating plant. 847-1160

SAW SHARPENER

Experienced sharpening and welding bandsaw blades. \$3.50 per hour plus overtime. Paid holidays and vacation. MO 6-3251

AUTO BODY SHOP FOREMAN Big shop — plenty of work. Salary plus hospitalization and fringe benefits. See Mr. LIBERMAN: 833 CENTRAL HIGHLAND, ILL. 432-4000

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

LIVE IN HOUSEKEEPER OR GO.

5 day week, in Dr. home, one school age child, own room & bath, good wages, beautiful home for right person. — References necessary. Near all transportation 363-1046

GIRL FRIDAY

For major Chicago Food distributor. Must type. Customer relations and order taking plus various other duties.

BITO' GOLD 1315 W. BELMONT 477-8600

DEPENDABLE WOMAN

5 Days per week, 8 A. M. to 4 P. M. Steady. One infant child. Light house keeping. Salary open. References. Good transportation. 675-3354

SEC'Y — RECEPTIONIST

To work in La Salle St. Law Offices. Good skills required. Typing 50 w. p. m. Shorthand 100 w. p. m. No legal exp. necessary. Salary Open. 346-3085

RECEPTIONIST — TYPIST

Must have good telephone voice and typing skills. 3 1/2 hour week. Paid vacation. Free hospitalization. Salary open. Loop location. Please call 922-1381 MISS MAHONEY

WOMAN WANTED

FOR LIGHT HOUSEKEEPING. prepare simple meals for alert, intelligent, independent but arthritic woman. Hours flexible — 9 to 5. Evanston vicinity. Good transportation. UN 4-6520

WOMAN

BABY SITTER WANTED Light work in home and care for two children 10 yrs. and 15 yrs. of age. 12 — 5:30 P. M. Call after 6:00 P. M. 468-4375

WANTED ELDERLY WOMAN

Live in. Care for school age child. Light housekeeping. Park Ridge vicinity. 693-3877 or 476-1400.

REAL ESTATE — OUT OF TOWN

Nuosavybės — kitur

FLORIDŲ — ST. PETERSBURG IR APYLINKĖJ Island Real Estate 4506 Gulf Blvd. St. Petersburg Beach, Fl 33706 Area code 813 362-1441 LAIMA JAKUSOVAS, brokeris

FLORIDŲ — ST. PETERSBURG

Island Real Estate 4506 Gulf Blvd. St. Petersburg Beach, Fl 33706 Area code 813 362-1441 LAIMA JAKUSOVAS, brokeris

FLORIDŲ — ST. PETERSBURG

Island Real Estate 4506 Gulf Blvd. St. Petersburg Beach, Fl 33706 Area code 813 362-1441 LAIMA JAKUSOVAS, brokeris

FLORIDŲ — ST. PETERSBURG

Island Real Estate 4506 Gulf Blvd. St. Petersburg Beach, Fl 33706 Area code 813 362-1441 LAIMA JAKUSOVAS, brokeris

FLORIDŲ — ST. PETERSBURG

Island Real Estate 4506 Gulf Blvd. St. Petersburg Beach, Fl 33706 Area code 813 362-1441 LAIMA JAKUSOVAS, brokeris

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SA Namai, Žemė — Pardavin

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINA IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINC

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PRrospect 8-22

NORITE PIRKTI AR PARDUOTI NAMĄ?

SUSISIEKITE SU CONNIE DAGYS FIRESIDE REALTY — Tel. 585-2064 Čia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

MARQUETTE PARKE

Savininkas parduoda ispanu stiliaus namą su 2 miegamais. Didelė žaislaivietė. Atskiras valgomasis. Baigtas rūšys. 2 mašini garažas. Gazo šiluma. Kaina \$25,500. Skambinti vakarais ir sekmadienį RE 7-6743.

VICINITY 73rd & MAPLEWOOD

BY OWNER 6 room brick bungalow, 3 bedrooms, full basement. Corner lot Carpeting. Alum. windows. Gas heat. \$30,000 or best offer. Call 737-7975

NAMŲ REMONTAS

PRIEINAMA KAINA Irengiu ir taisy kambarius, vonias, virtuves. Atlieku cemento darbus: saligatvius, laiptus ir t. t. ZIGMAS Tel.: 778-0838 ar 651-9625

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE Taisyti auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t. 4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išvarginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusiu darbininku. Kai nors nebrangios. 3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 776-5888 Alcefzas Garbačiauskas, sav

D E M E S I O

62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI Tikta \$104 metams automobilio Liability apdraudimas. Kreiptis: A. LAURAITIS 4645 So. ASHLAND AVE. 523-8775

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public INCOME TAX SERVICE 1259 S. Maplewood, Tel. 254-7456 Šeto daromi ir liudijami vertimai oildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus. P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

CHICAGOS MEDŽIOTOJŲ - MEŠKERIOTOJŲ KLUBAS

Kviečia visus į pikniką sekmadienį, rugsėjo 2 d., Bruzgulienės sode, prie Tautinių kapinių. Bus įvairių valgių ir gėrimų. Gros Ramonio orkestras. Pradžia tuoj po pietų. (Pr.)

Lemonto L. B. apylinkė

rengia gegužinę, šių metų rugsėjo 9 dieną, 1 val. po pietų, ponų A. Grinių ūkyje, kuris randasi du blokus į vakarus nuo State ir 143 gatvės kampo, ant 143-čios gatvės. Kviečiame visus pas mus atvažiuoti, skaniai pavalgyti, pakvėpuoti dar nesuterštu oru, susipažinti su būsimais kaimynais ir kartu pabendrauti. (Pr.)

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENY Pardavimas ir Taisyimas 2646 WEST 69th STREET Tel.: REpublic 7-1941

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovi visoms progoms. 3237 WEST 63rd ST., CHICA Telef. 434-4660

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis 3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654

BIZNIERIAI, KURIE GARSINA

"NAUJIENOSE" — TURI GERIAUSI PASISEKIMĄ BIZNYJE